

TURKEY
THE SUB UNION FOR THE SEED INDUSTRIALISTS
AND PRODUCERS
(TSÜAB)

ENFORCEMENT TOOL-KIT FOR COMBATTING
ILLEGAL SEED PRACTICES

CONTENTS

FOREWORD	6	3-Putting Notices on Packages/Bags/Web Pages/ Publicity Documents about IP Protection and Indicate Likely Sentences as a Warning In Case of Infringements	19
INTRODUCTION	8	4-Close Cooperation with the Customs Authorities for the Effective Enforcement at the Borders	20
I-THE REGULATORY OFFENCES UNDER THE SEED LAW No. 5553 and ITS IMPLEMENTING REGULATIONS ON CERTIFICATION AND MARKETING	9	5-To be in Contact With TSÜAB	21
1-To Form a Company Strategy on Enforcement	11	B-MEASURES AND ACTIONS AFTER THE INFRINGEMENT OF BREEDERS' RIGHTS IN ACCORDANCE WITH LAW 5042	21
a-Training of the Personnel	11	1-Collecting Evidence	21
b-To Form a Monitoring System/Principles/Tools	11	2-Actions Brought Under the Breeders's Law No. 5042	22
c-To be in Close Contact with the Provincial Units of the MoAgriculture in the locations where the Company Seed Distributed/Marketed	12	3-To Have an Advocate and To Be in Close Cooperation with TSÜAB	23
2-Contract Clauses/Sale Conditions	12	III-APPLYING FOR DISCIPLINARY PROVISIONS OF TSÜAB DISCIPLINARY REGULATION	23
3-Using Tools (Comprising Legal Warning Notices) on Packages/Bags/ on the Company Web Pages and on the Publicity Documents Ensuring Preventive Enlightenment	13	A-TSÜAB CODE OF ETHICS	23
4-To be in Contact/Cooperation With TSÜAB	14	B-THE RULES AND SANCTIONS OF TSÜAB DISCIPLINARY REGULATION	23
B-REGULATORY OFFENCES AND MEASURES AND ACTIONS/ LAWSUITS AFTER THE INFRINGEMENT	14	IV-AN ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION: APPLICATION TO TÜRKTOB ARBITRATION BOARD (for compensation claims related to illegal seed practices)	24
1-Collecting Evidence	14		
2-Notices Made and Actions/Lawsuits Brought In line With the Evidence Collected	15		
a-Particular Measures Under the Seed Law against the Infringement of Packaging, Denomination and Trade Marks	15		
b-Actions Brought Under Trade Mark Provisions of Industrial Property Law	15		
c-Actions Brought Under Unfair Competition Provisions of Turkish Commercial Code	16		
II. INFRINGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY (IP) UNDER THE BREEDERS' RIGHTS LAW Number 5042	16		
A-PREVENTIVE MEASURES TAKEN BEFORE THE INFRINGEMENT OF THE BREEDERS' RIGHTS	17		
1-To Form a Company Strategy for Enforcement	17		
a-Training of the Personnel	18		
b-To Form a Monitoring System	18		
2-Contract Clauses/Sale Conditions	18		

ANNEX

1-PRESENTATIONS OF TSÜAB LEGAL DEPARTMENT ABOUT COMBATING ILLEGAL SEED MARKETING	26
2-ETHICAL RULES/CODE OF CONDUCT OF TSÜAB	63
3-DISCIPLINARY PROVISIONS OF TSUAB DISCIPLINARY REGULATION	67
4-UNFAIR COMPETITION PROVISIONS OF TURKISH COMMERCIAL CODE	71
5-RELEVANT PROVISIONS OF TURKISH CUSTOMS CODE and CUSTOMS REGULATION for SEIZURE AT THE BORDER / ELECTRONIC APPLICATION GUIDE for BORDER ENFORCEMENT	79
6-TURKEY- COMBATTING ILLEGAL SEED PRACTICES ANNOUNCEMENTS	94
7-TURKEY- COMBATTING ILLEGAL SEED PRACTICES POSTERS	99

“A STRONG SEED SECTOR IS INDISPENSABLE FOR A STRONG CROP PRODUCTION”

TAG

Title of Book	: Turkey- Combatting Illegal Seed Practices
Content Owner (TSÜAB)	: The Sub Union of the Seed Industrialists and Producers
Number of Pages	:102
Design	: Ankara Production(www.ankaraproduksiyon.com)
Place of Publication	: Ankara
Date of Publication	: December, 2020

It has been prepared taking into account the legislation in force on September 29, 2020.

FOREWORD

Fight Against Illegal Seeds has always been on the agenda of **TSÜAB**¹ since its establishment. Since 2014, throughout the establishment of the Legal Consultancy unit, **TSÜAB** has systematically gathered those activities under the **“TSÜAB Strategy for Combating Illegal Seed Practices”**

The Strategy and the activities defined there have been approved by **TSÜAB Boards of Directors**. The main activities in the document have been carried out by **TSÜAB** and shall be reviewed and renewed where it is required in the following years as long as **TSÜAB** exists.

All information, cooperation and other effective protection measures that ensure the implementation of the Strategy are taken and implemented by **TSÜAB**. Within this framework **“TSÜAB Strategy for Combating Illegal Seed Practices”** consists of the following main headings:

“TSÜAB Strategy Paper “On Combatting Illegal Seed Practices”

“The Strategy of TSÜAB” regarding to combat Illegal Seed Practices consists of the following main headings. As a Strategy all the required information, cooperation and other enforcement measures are taken and implemented by **TSÜAB**;

I. ENFORCEMENT OF THE SANCTIONS AGAINST TSÜAB MEMBERS WHO DO NOT COMPLY WITH THE ILLEGAL SEED PRINCIPLES STIPULATED IN THE FOLLOWING TSÜAB LEGISLATION:

- 1- Principles under the TSÜAB Code of Ethics,
- 2- TSÜAB Disciplinary Principles and Sanctions.

II. TRAINING AND INFORMATION ACTIVITIES

- 1- Organizing special training programs (ex officio or upon request) for TSÜAB Interns and other Sub-Union Members and / or Breeders, Judges / Prosecutors, Lawyers,
- 2- To facilitate the collection of the problems and suggested solutions of TSÜAB Members during the Working Groups' meetings and in the reports under particular session and headings defined as 'Illegal Seed Practices',

- 3- To organize a special workshop on this subject and always to keep in the agenda to give particular information/message about the 'Illegal Seed Practices' in the regular TSÜAB workshops.

III. PREPARING INFORMATIVE DOCUMENTS/ WARNING NOTICES ABOUT THE ILLEGAL SEEDS AND SANCTIONS, AND DISTRIBUTION/SHARING OF THOSE DOCUMENTS ON YEARLY BASIS TO THE FOLLOWING INSTITUTIONS:

- 1- The Ministry of Agriculture and Forestry and its Provincial Directorates (as a contribution to Market Control)
- 2- The Chambers of Commerce
- 3- The Chambers of Agriculture

IV. AGAINST THE INFRINGEMENT OF TRADE MARK / LABEL / PACKAGING;

- 1- To prepare a road map for tsüab members to take action, and also
- 2- To ensure traceability of the applications and their outcomes through out the TSÜAB website and,
- 3- To cooperate with the relevant institutions on behalf of the applicant members.

One of the most important elements which the Strategy Document focuses is to provide information for the members. For that reason this Toolkit was prepared under this informative approach. And a legal road map has been created in line with the relevant legislative provisions in order to enable the TSÜAB members to protect effectively their rights over their varieties.

I would like to express my thanks to our Legal Adviser, Dr. Ayşe Saadet ARIKAN for her preparation of the Enforcement Toolkit.

With the hope that this Toolkit shall be improved further over time throughout the feedback from our members, and I firmly believe it shall be beneficial to all TSÜAB members.

Dr. Ahmet YILMAZ

The President On Behalf of TSÜAB Executive Board

30 September 2020, Ankara

¹ TSÜAB initials stands for: The Sub Union of the Seed Industrialists and Producers.

INTRODUCTION

This Toolkit was prepared by TSUAB Legal Adviser² for TSUAB members as a legal informative document on what kind of tools they have, in order to combat illegal seed practices. However in addition to information provided here it is highly recommended to always act with a lawyer in legal disputes, and always be in contact with TSUAB Legal Department before the occurrence and/or after the illegal practices.

The starting point of this is the responses of TSUAB members to the Survey Questionnaire prepared in cooperation with ISF³ in 2018.

The Survey results revealed that about 90 percent of TSUAB members have yet to develop a strategy on how to protect their varieties.

Therefore, taking measures base on the Survey outcome became a requirement under TSUAB Strategy for Combatting Illegal Seed Practices, which has been updated and implemented by TSUAB since 2014.

In this context, this Toolkit based on the relevant legal provisions is an informative road map for the member companies that own varieties, and guide them on the following issues;

- What preventive measures should be taken before the violation occurs?
- What they can do after the violation?
- Naturally the measures to be applied are different depending on whether the variety is granted protection under breeders' rights legislation or not.
- Therefore, in the Toolkit those measures elaborated in the following two main sections:
- Measures to be taken within the framework of the Seed Law and its regulatory principles, and
- Measures to be taken within the framework of the Breeders' Rights Law as an intellectual property legislation.

Additionally, special emphasis was also placed on measures required by the relevant certification and marketing regulations, the Unfair Competition provisions and the measures that can be taken at customs under border

² Dr. Ayse Saadet ARIKAN (former judge expert on IP issues).

³ ISF; International Seed Federation.

enforcement legislation, and also measures under the trade mark legislation.

However, as well as all those information, it will also be beneficial to emphasize the importance of working with a freelance or in-house professional lawyer in the process of collecting evidence and litigation. Because, due to the amendment made in Article 67 of the Breeders' Law No. 5042 in 2008, TSUAB (as a national association of seed industrialists and producers) does not have the authority to bring legal action before the courts on behalf of the breeders. Additionally it should not be forgotten to be in close cooperation with the TSUAB Legal Department.

Furthermore in case of a TSUAB member's involvement of illegal seed practices **TSUAB Ethical Rules** and disciplinary provisions of Disciplinary Code of TSUAB introduces disciplinary proceedings and sanctions. Those rules have been explained in third section of the *Toolkit*.

As to the one who claims compensation as a result of illegal seed practices, the rules and procedure governed by **TURKTOB Arbitration⁴ Board** is an alternative dispute resolution, and it is also explained in the fourth section of the Toolkit.

The Annex of this *Toolkit* comprise the presentations of TSUAB Legal Unit as they elaborate more detailed information for the members of TSUAB. Furthermore the Toolkit also comprise the relevant Articles of **TSUAB Code of Ethics** and the **Disciplinary Regulation**, as well as the provisions of **Unfair Competition of the Turkish Commercial Code**, and the relevant **Articles of the border enforcement provisions of the Customs legislation**.

I-THE REGULATORY OFFENCES UNDER THE SEED LAW No. 5553 and ITS IMPLEMENTING REGULATIONS ON CERTIFICATION AND MARKETING

Where your variety is unprotected⁵ via breeders' legislation, the legislation you will benefit from is the Seed Law No. 5553 and its Implementing Regulations. The main purpose of the Seed Law No. 5553 and its relevant certification and marketing regulations (based on each particular plant species) is to increase the yield of products by increasing the quality of seeds.

Consequently, the primary interest protected by the seed legislation is the farmers' and the consumers' interest, to put it another way it is the public interest. **Because of that very** interest, the violation of the seed legislation has been sanctioned *ex officio* via market inspection or upon notice, by the

⁴ The Seed Union of TURKEY. It is the Umbrella organisation of TSUAB.

⁵ Unprotected Variety defines the varieties which have not got plant breeders rights via the grant procedure proceeded in BUGEM (Central Unit of Ministry of Agriculture) in accordance with Turkish Plant Breeders' Law No 5042.

provincial units of the Ministry of Agriculture on behalf of the public.

For that reason it would not be wrong to say the Variety owners' interests are indirectly protected in the Seed Law and its certification and marketing regulations where it is defined in clear wordings. For example where someone sells a different variety under the variety name/denomination you registered, or imitates your packaging, or uses the same or similar of your brand constitute a regulatory offence and they are defined as violation of **Article 12/1-c⁶ of the Seed Law**. And each of those infringements require regulatory sanction in the form of administrative fine⁷. The Law also stipulates the closing down the companies who repeat the same infringement following the first sanction⁸.

If you report such violations by enclosing the relevant evidences to TSÜAB, TSÜAB notifies both the Provincial Directorate of the MoA Agriculture where the violation occurred and also the central unit of the Ministry (BÜGEM⁹). In addition, a **TSÜAB tracking system** has been established in order to monitor all stages and results of such violations by everyone. In accordance with this tracking system, TSÜAB announces the applications and results of the violation on its website¹⁰.

Likewise, **seed sale without variety registration in the National Variety List** requires an administrative fine pursuant to Article 12, and in case of repetition, it is also subject to company closure. The proceeding is carried out on behalf of the public ex officio by the provincial directorates of MoAgriculture.

As an honest seed trader, you produce and sell your seed by fulfilling the requirements of the Seed Law and complying with the standards and rules in the Certification and Marketing Regulations. On the other hand anyone who sells or markets seed without fulfilling those legal requirements is not only in unfair competition with you, but he/she also damages the public interest protected by the Seed Law. In such a case, you have two tools to use.

6 **Art. 1/c**; "Those who sell, prepare for sale and distribute or provided that trade activity exists, and that the amounts in question are not limited to one's own personal need shall be sentenced to an administrative fine of ten thousands Turkish Liras where those actions carried out by without packing or labeling in conformity with the regulation, or by using counterfeit packing, or by labels and faking names and brands, or by using remarks or signs, other than names and brands, that could be deceptive,"

7 In case of using the same trademark or a similar one that will cause confusion, criminal and civil lawsuits may also be filed in Intellectual Property Courts in accordance with the provisions of Trademark infringement of the **Industrial Property Law No.6769 (Articles 29-30)**.

8 Art. 12/2; In case of repetition of the act, the company is banned from trade activity for five years

9 **BÜGEM** stands for the Directorate General for Plant Production of the MoA Agriculture.

10 Please see that tracking system on the following URL page of TSÜAB;
<http://www.TSUAB.org.tr/Page/7220/7216>

Firstly you can apply/give notice to the relevant Provincial Directorate of the MoAgriculture, and request the application of the penalties defined in **Article 12 of the Seed Law** for the public interest. And secondly in order to protect your self interest, you can also open unfair competition lawsuit against these persons where the conditions exist as defined under the unfair competition provisions¹¹ of the Turkish Commercial Code.

On the other hand, if there is a trademark infringement, you can also sue the infringer by using the **Trademark Provisions of the Industrial Property Law**. These issues are also mentioned below under the title of actions/lawsuits.

A-REGULATORY OFFENCES AND PREVENTIVE MEASURES TAKEN BEFORE THE INFRINGEMENTS

1-To Form a Company Strategy on Enforcement

If you do not have a breeders' rights protection for the seed you produce, it means that you are doing your production/ imports and trade within the framework of the Seed Law No. 5553, and its marketing and certification regulations relevant to the species you produce, and the quarantine legislation.

Since you have no breeders' rights protection for your variety, it is recommended to create a company strategy for the measures you should take.

This Strategy definitely should include; staff training, establishment of a monitoring /tracking system for the seed you sell, and building good contact with the provincial/local directorates of the MoAgriculture.

a-Training of the Personnel

Provide your staff in-house training at regular intervals about the variety you produce/import/export, and you trade in any other forms. Please do remember that in-house training has a preventive effect on any kind of illegalities/irregularities which might occur within the company either. You may contact with TSÜAB for the planning of technical/ legal/regulatory content of this training.

b-To Form a Monitoring System/Principles/Tools

Follow the technological developments that ensure the traceability of your variety against illegal reproduction. Investigate the applicability of these technologies to your seeds and your packaging in which you market them. Having the DNA of your varieties shall be a powerful means of proof in courts along with other evidences.

11 See Articles 54-63 of Turkish Commercial Code No. 6102.

c- To be in Close Contact with the Provincial Units of the MoAgriculture in the locations where the Company Seed Distributed/Marketed

Provincial/local Agricultural Directorates have three important powers and responsibilities in terms of seed production and trade.

Among these powers:

FIRST is the field control power which are defined in the Certification and Marketing Regulations issued for the relevant species.

The SECOND is the company inspections performed in accordance with the Authorization and Inspection Regulation.

Finally, the THIRD power and responsibility is defined in Article 8/2 of the Seed Law No. 5553. It is the Market Inspection power / responsibility that is carried out after the certification completed and the seed released into the market.

Apart from those essential control and inspection activities starting from the declaration stage, the **Provincial Directorates of MoAgriculture**, undoubtedly are the local administrative authorities that TSUAB members are constantly in close contact with. For this reason, being in close and good communication with the **Provincial Directorates of MoAgriculture** shall create solution- generated effects on your seed activities/problems.

2-Contract Clauses/Sale Conditions

a-Contract Clauses with the Independent Distributors

b-Vegetable Seed Contract Clauses with the Greenhouse Owners who Planting Seedling

c-Contract Clauses with the Growers

d-Contract Clauses for Access to Premises in above cases

It will be beneficial to observe the following points for the above cases:

- **Make sure that your contracts are WRITTEN.**
- **And your WRITTEN contracts should comprise the following contract clauses:**
 - * Please put it as a provision, emphasizing the legal basis of the fact that you shall pay visits to the premises in order to control the greenhouse

areas of seedlings / areas where seeds are displayed / storage areas / the fields of the growers, at appropriate intervals. Çeşidinizin korumasız çeşit olması nedeniyle:

- * Because your variety is an unprotected variety:
 - » In case of violation of the Production and Marketing Regulation (of the relevant species) and the Seed Law No. 5553; Write clearly under a particular clause that you will use your **right of notice** of any regulatory violation to the MoAgriculture/ its provincial Unit, in order to enable them to take ex officio action under the Seed Law..
 - » Please clearly state that in case of unauthorized reproduction: **you have the right to apply to the court** in accordance with Articles 55 and 66 of the Turkish Commercial Code, as it creates an **unfair competition** which also requires imprisonment.

3-Using Tools (Comprising Legal Warning Notices) on Packages/Bags/ on the Company Web Pages and on the Publicity Documents Ensuring Preventive Enlightenment

Please include the following information on the package / bags/ on your web pages and in your any publicity documents under the heading of **ATTENTION/ WARNING:**

- **Because your variety is an unprotected variety by Breeders' Legislation:**
 - * Write clearly that you will use your right of notice within the framework of the Seed Law No. 5553 in case of violation of the Production and Marketing Regulation of the relevant species and of the Seed Law No. 5553;
 - * Please clearly state that in case of unauthorized reproduction; you have the right to apply to the court in accordance with Articles 55 and 66 of the Turkish Commercial Code, as it creates an unfair competition which also requires imprisonment.
 - * Also, if you have a registered trademark; write clearly the warning that

you will file a civil and criminal case in accordance with the Trademark Legislation (Industrial Property Law) and get confiscation the goods that violate your trademark.

4-To be in Contact/Cooperation With TSÜAB

Do not forget that TSÜAB shall provide you with all kinds of information/training support in both technical and legal matters. If you submit your evidence together with a copy of your complaint, TSÜAB shall also contact by official letters (in relation to the subject matter of your complaint) with the relevant institutions, especially BÜGEM and Provincial Directorates of MoAgriculture and get them act ex officio. You can follow the result of your applications throughout **the tracking system** created and published on TSÜAB web page.

(For the TSÜAB tracking system please see;
<http://www.TSÜAB.org.tr/Page/7220/7216>)

B-REGULATORY OFFENCES AND MEASURES AND ACTIONS/LAWSUITS AFTER THE INFRINGEMENT

1-Collecting Evidence

Remember that in case your rights are violated as to your variety, the sine qua non of legal success is to **COLLECT EVIDENCE**.

With regard to collecting evidence;

- Please do not forget that the contract clauses you have already put into your contracts about the entering into the premises (workplace/ warehouses/nurseries at regular intervals as a precautionary measure) are your biggest help to collect evidence.
- If you do not have a written contract clause in order to enter the workplace/warehouses / nurseries, please note that entering to the premises ALWAYS requires a JUDGE DECISION. (Within the framework of the Code of Civil Procedure or under the Law No 5042 on the Protection of Breeders' Rights on New Plant Varieties.)
- For the purpose of collecting evidence:
 - * Purchase seed/seedlings either via the web page or directly from the physical premises, and compile the payment documents (regarding those transactions) such as invoice, copy of bank transfers etc., and
 - * Apply to the civil magistrate's judge for "determination of evidence"

about the seed/ seedlings purchased by this way. "Determination of evidence" is carried out in accordance with the Civil Procedure Law without filing a lawsuit.

- It should not be forgotten that legal determinations of the web pages/ social media accounts (believed to be used as illegal seed marketing base) shall be legally fixed by the NOTARY as an image, and they can be used as evidence during the lawsuits to be filed later.

2-Notices Made and Actions/Lawsuits Brought In line With the Evidence Collected

a-Particular Measures Under the Seed Law against the Infringement of Packaging, Denomination and Trade Marks

Using the TSÜAB Tracking System (established within the framework of the Seed Law No.5553) as a tool.

Imitation of Packaging, Name Imitation, Trademark Imitation are among the types of regulatory violations defined in Article 12/1-c of the Seed Law No. 5553, and pursued ex officio (or upon notice) by the public authority (Provincial Directorates of Agriculture).

Therefore, if you report such violations to TSÜAB along with your evidence, TSÜAB shall forward the necessary notification letters to the RELATED Provincial Directorate of Agriculture and to the MoAgriculture (BÜGEM). TSÜAB has created a Tracking System for this kind of applications and notifications. You can find the required procedure to follow under the Tracking System in the website of TSÜAB at <http://www.TSÜAB.org.tr/Kategori/7216>.

b-Actions Brought Under Trade Mark Provisions of Industrial Property Law

Trademark Provisions of the Industrial Property Law No. 6769

Where you have a registered trademark/brand, The Industrial Property Law has provisions that allow you to file both civil and criminal lawsuits in specialized intellectual and industrial property rights (IP) courts in case of infringement of your brand.

Throughout the Civil Law Actions/lawsuits you may claim the followings:

- Prevention of distribution and sales temporarily under the claim of precautionary measure, (before filing a lawsuit on the merit of the case),
- Compensation of your damages,
- Confiscation of the seeds sold under your brand.

If you want to bring a Criminal Lawsuit, you should pursue the following path together with the following claims:

- You should write a **PETITION OF COMPLAINT** addressed to the Public Prosecutors and enclose all your evidence including the name of the infringers. After your complaint, your case is followed by the Public Prosecutor's indictment based on the claim of imprisonment starting from one year to three years and judicial fine of up to twenty thousand days,
- Via this criminal lawsuit you can get the infringing seeds (and any other goods that violate your brand) to be confiscated.
- Where your registered trademark is infringed by a company/legal person, the permits (such as production/trade certificates) obtained by this company from the State may be revoked, and the company assets obtained from those infringing activities may be confiscated.

c-Actions Brought Under Unfair Competition Provisions of Turkish Commercial Code

Turkish Commercial Code No. 6102 / Unfair Competition Provisions

- Unfair Competition Provisions of Turkish Commercial Code also allow you to file lawsuits similar to the ones you can file in case of trademark infringement as mentioned above.
- Where the violator commits the infringement knowingly and willingly, it is also possible his/her imprisonment of up to two years upon YOUR COMPLAINTS.
- Where the unfair competition act is carried out by a company/legal person, the permits (such as a production/trade certificates) obtained by this company from the State can be revoked, and the company assets obtained from this violation can also be confiscated..

II. INFRINGEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY (IP) UNDER THE BREEDERS' RIGHTS LAW Number 5042

Law No. 5042 on the Protection of Breeders' Rights on New Plant Varieties, unlike the Seed Law, protects the person / company that breeds a new variety by equipping them with extremely strong intellectual property rights (IP).

These rights are the rights arising from the grant procedure (in Turkish literally "the protection registration") carried out in the central unit of the MoAgriculture (BÜGEM).

In case of violation of these rights, the owner of the variety has stronger legal weapons to protect himself and his variety. The breeder's rights grant the right owner the following exclusive powers to prevent unauthorised third parties with regard to the protected variety:

- a-To produce or reproduce.
- b-To prepare for reproduction.
- c-To offer for sale.
- d-Selling or putting it on the market in other ways.
- e-Export or import.
- f-Storage.

These powers are not only related to the seed of the protected variety, but also include the material directly harvested from that very seed. Therefore, ANY ACT as DEFINED in the Breeders' Law, and mentioned ABOVE, FROM (A) TO (F) COMMITTED against the protected variety WITHOUT THE AUTHORISATION OF THE BREDEER RIGHTS OWNER constitute CRIME, and requires IMPRISONMENT.

A-PREVENTIVE MEASURES TAKEN BEFORE THE INFRINGEMENT OF THE BREEDERS' RIGHTS

The following points are extremely important to prevent infringements of a protected variety under Breeders' Law, just as it is for unprotected varieties mentioned in the first part of this *Toolkit*.

1-To Form a Company Strategy for Enforcement

If the variety you are breeding is commercially NEW¹², be sure to apply to BÜGEM and obtain IP protection registration(that is getting grant from the MoAgriculture).

The importance of getting breeders' rights protection as an IP is that it shall equip you with a kind of legal armor together with the relevant legal tools against infringements. However, getting the utmost and effective benefit provided by this legal protection armor requires certain knowledge and awareness.

For that reason it is DEFINETLY recommended to create a company strategy in order to obtain the results of getting Breeders' Rights protection.

This Strategy should definitely comprise the following main titles; personnel

¹² To be considered NEW (for field crops and vegetables); at the date of breeders' rights application made to BÜGEM, the variety HAVE NOT BEEN SOLD OR OTHERWISE COMMERCIALY EXPLOITED:

(a) earlier than ONE YEAR before the application date, within Turkey

training, forming a monitoring/tracking system for the seed you sell and having a good contact with provincial directorates, and also being in close contact with TSUAB.

a-Training of the Personnel

Please provide your staff in-house training at regular intervals about the variety you produce/import/export and you trade in any other forms, and also about the exclusive power Breeders' Law grant you and your company. Please do remember that in-house training has a preventive effect on any kind of illegalities/irregularities which might occur within the company either. You may contact with TSUAB for the planning of technical/ legal/regulatory content of this training.

b-To Form a Monitoring System

Follow the technological developments that ensure the traceability of your variety against illegal reproduction. Investigate the applicability of these technologies to your seeds and your packaging in which you market them. Having the DNA of your varieties shall be a powerful means of proof in courts along with other evidences.

2-Contract Clauses/Sale Conditions

a-Contract Clauses with the Independent Distributors

b-Vegetable Seed Contract Clauses with the Greenhouse Owners who Planting Seedling

c-Contract Clauses with the Growers

d-Contract Clauses for Access to Premises in above cases

It will be beneficial to observe the following points for the above type contractual relations:

- **Make sure that your contracts are WRITTEN.**
- And your WRITTEN contracts should comprise the following contract clauses:
 - * Please put it as a provision, emphasizing the legal basis of the fact that you shall pay visits to the premises in order to control the greenhouse areas of seedlings / areas where seeds are displayed / storage areas / the fields of the growers, at appropriate intervals.
 - * Because your variety is a protected variety under the Breeders' Law

no 5042:

- » By making a reference to the relevant Articles of the Law No. 5042 on the Protection of Breeders' Rights on New Plant Varieties, emphasize clearly that this Law requires a prison sentence / judicial fine for unauthorized reproduction and for any kind of commercial exploitation.

* **Additionally** it is highly recommended to insert following clauses:

- » In case of violation of the Production and Marketing Regulation (of the relevant species) and the Seed Law No. 5553; Write clearly under a particular clause that you will use your right of notice of any regulatory violation to the Mof Agriculture/ its provincial Unit, in order to enable them to take ex officio action under the Seed Law.
- » Please clearly state that in case of unauthorized reproduction; you have the right to apply to the court in accordance with Articles 55 and 66 of the Turkish Commercial Code as well, as it creates an unfair competition which also requires imprisonment.
- » Where you have a registered trademark/brand, The Industrial Property Law has provisions that allow you to file both civil and criminal lawsuits in specialized intellectual and industrial property rights (IP) courts in case of infringement of your brand. (Please see the details of your claims in the first section of this Toolkit.)

3-Putting Notices on Packages/Bags/Web Pages/ Publicity Documents about IP Protection and Indicate Likely Sentences as a Warning In Case of Infringements

Please include the following information on the package / bags/ on your web pages and in your any publicity documents under the heading of ATTENTION/ WARNING:

- Because your variety is an protected variety by Breeders' Legislation:
 - * By making a reference to the relevant Articles of the Law No. 5042 on the Protection of Breeders' Rights on New Plant Varieties, emphasize clearly that this Law requires a prison sentence / judicial fine for unauthorized reproduction and for any kind of commercial exploitation.

Additionally it is highly recommended to insert following clauses:

- * Write clearly that you will use your right of notice within the framework

of the Seed Law No. 5553 in case of violation of the Certification and Marketing Regulation of the relevant species and of the Seed Law ,

- * Please clearly state that in case of unauthorized reproduction; you have the right to apply to the court in accordance with Articles 55 and 66 of the Turkish Commercial Code, as it creates an unfair competition which also requires imprisonment.
- * Also, if you have a registered trademark; write clearly the warning that you will file a civil and criminal case in accordance with the Trademark Legislation (Industrial Property Law) and get confiscation the goods that violate your trademark.

4-Close Cooperation with the Customs Authorities for the Effective Enforcement at the Borders

Within the framework of the Breeders' Rights Law No. 5042, the IP right owner of the protected variety has the border enforcement authority in order to stop infringing imports/exports at Customs. This border enforcement power which is carried out by the temporary seizure (temporary suspension of import or export which is 10 working days at most) procedure at the customs, is based on the following legislation;

- **Article 57 of the Customs Law and,**
- **Articles 100–111 of Customs Regulation.**

Therefore, within the framework of the provisions of those legislation, the breeders' rights owner should;

- Cooperate with customs administrations by submitting the required information / petitions on time, and following the temporary suspension at the border (which is 10 working days at most), he should immediately:
- File a lawsuit and bring an injunction decision from the Court in order to extend the 10 working day suspension duration.

The Ministry of Customs and Trade has prepared an **APPLICATION GUIDE**¹³ for electronic applications on this subject. This Guide comprise, among others, the following issues:

Bu **Rehberde**, kaçak tohumun Gümrüklerde geçici olarak durdurulması için:

- Who will apply,
- Where to apply,

¹³ See "Electronic Application Guide on Protection of Intellectual and Industrial Property Rights at Customs" <https://ticaret.gov.tr/data/5d4835c513b8762b40ceae4a/clab597dbcl283e3b83e695a33203f35.pdf>

- How to fill the Application Form, and Which documents should be attached to it.

5-To be in Contact With TSUAB

As in the case of regulatory offences mentioned in the first part of the **Toolkit**, please do not forget that TSUAB shall provide you with all kinds of information/ training support in both technical and legal matters in relation to IP rights as well.

B-MEASURES AND ACTIONS AFTER THE INFRINGEMENT OF BREEDERS' RIGHTS IN ACCORDANCE WITH LAW 5042

1-Collecting Evidence

Remember that in case your IP rights derived from Breeders' Law are violated as to your variety, the sine qua non of legal success is to **COLLECT EVIDENCE**.

With regard to collecting evidence;

- Please do not forget that the contract clauses you have already put into your contracts about the entering into the premises (workplace/ warehouses/nurseries at regular intervals as a precautionary measure) are your biggest help to collect evidence.
- If you do not have a written contract clause in order to enter the workplace/warehouses/nurseries, please note that **entering to the premises ALWAYS requires a JUDGE DECISION**. (Within the framework of the Code of Civil Procedure or under the Law No 5042 on the Protection of Breeders' Rights on New Plant Varieties.) Having an IP right put you more stronger position to get such a decision promptly.
- For the purpose of collecting evidence:
 - * Purchase seed/seedlings either via the web page or directly from the physical premises, and compile the payment documents (regarding those transactions) such as invoice, copy of bank transfers etc., and
 - * Apply to the civil magistrate's judge for "determination of evidence" about the seed/ seedlings purchased by this way. "Determination of evidence" is carried out in accordance with the Civil Procedure Law without filing a lawsuit.

- It should not be forgotten that legal determinations of the web pages/ social media accounts (believed to be used as illegal seed marketing base) shall be legally fixed by the NOTARY as an image, and they can be used as evidence during the lawsuits to be filed later.

2-Actions Brought Under the Breeders's Law No. 5042

The Breeders' Rights legislation (Law No. 5042) empowers you to bring civil and criminal actions before the specialized IP Courts in case of the infringing acts committed against your legally protected breeder's rights.

Civil Lawsuits and Precationary Measures that may be claimed from Civil IP Courts:

- In urgent situations you may claim the prevention of distribution/sales/ import/export as a precautionary measure even efore bringing an action on the merit of the case (*but please do remember that if you do not bring the main action in two weeks following the precautionary measure decision, the measure lapse.*)
- You can file compensation action for your damages,
- You can get seizure decision for:
 - * **The violating seeds**, which are obtained by unauthorized production/ reproduction / import / export / storage for commercial purposes
 - * **The harvested material** obtained from the propagation of these infringing seeds and
 - * **The maufactured products directly obtained from** those harvested material

In Criminal Lawsuits you can obtain the penal results where you pursue the following procedure:

- If you file a PETITION OF COMPLAINT adressed to Public Prosecutor/ law enforcement with your evidence; the violator is punished with imprisonment from one year to three years and judicial fine of up to twenty thousand days, and
- The court shall render the seizure of:
 - * The violating seeds,

- * The harvested material obtained from the propagation of these seeds and
 - * Manufactured products directly obtained from the harvested material
- Protection Violation of your registered variety.
- Where **all those infringements are committed by a company**, the permits (such as the production/trade certificates) obtained by this company from the state shall be revoked, and the company assets obtained from this violation shall be confiscated.

3-To Have an Advocate and To Be in Close Cooperation with TSÜAB

Please do not forget the benefit of acting with a lawyer while collecting evidence and bringing lawsuits as mentioned above. Where there is a need TSÜAB shall provide all kinds of information to you and your lawyer in both technical and legal matters.

III-APPLYING FOR DISCIPLINARY PROVIONS OF TSÜAB DISCIPLINARY REGULATION

A-TSÜAB CODE OF ETHICS

TSÜAB Code of Ethics consists of ethical principles that TSÜAB members must comply with.

Article 4 of this Code emphasize that ; *"None of TSÜAB members claim and reproduce/propogate the variety of other undertakings without permission, or even sell them under another denomination"*.

In the meantime **Article 15** introduces the principle of *"Members should comply with breeder's rights regarding seeds"*.

All those principles reflect the general approach of the Seed Law No. 5553/ Implementation Regulations, and the Law No. 5042 on the Protection of Breeders' Rights. The principles of Code of Ethics are converted into legal rules within the provisions of TSÜAB Disciplinary Regulation, which impose disciplinary penalties to any infringement of them.

B-THE RULES AND SANCTIONS OF TSÜAB DISCIPLINARY REGULATION

Article 6 of the TSÜAB Disciplinary Regulation has brought the following rules in line with the Code of Ethics and emphasized that in case of failure to comply with these rules, **a condemnation and announcement penalty** shall be given.

Those are the forbidden acts under the Disciplinary Regulation:

"b) Unauthorized use, reproduction/probagation and sale under a different

denomination of a variety registered by a company,

d) Imitating another company's products and packagings,

f) Selling seeds illegally and in open circumstances (without respecting the regulatory rules),

i) Not to comply with the valid contracts on seed production/probagation, packaging and sales "

In such cases, it is the TSUAB Disciplinary Board to give above mentioned condemnation and announcement penalty.

The following procedure should be followed in order for **TSUAB Disciplinary Board** to initiate the investigation and to impose the penalty:

- Submitting the complaint in WRITING to TSUAB,
- In this written application; it is mandatory to indicate the exact identity and address of the applicant, the identity of the infringing member, the subject matter of the complaint, material events, relevant documents and the date of the application.
- Upon receipt of the petition, TSUAB Board of Directors makes the preliminary evaluation of the formal application conditions, and transfers the file to the Disciplinary Board. The Disciplinary Board is obliged to render the required decision within 3 months.
- The Appeals against the decisions of the Disciplinary Board, and a judicial remedy in the administrative courts are legally guaranteed.

IV-AN ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION: APPLICATION TO TÜRKTOB ARBITRATION BOARD (for compensation claims related to illegal seed practices)

- Another important alternative tool to use for the Compensation claims arising from illegal seed practices is to apply to arbitration, instead of resolving the dispute in courts. In such cases the Members may apply to the Arbitration Board formed in TÜRKTOB. TÜRKTOB is an umbrella organisation formed as an Union for all the sub-unions like TSUAB.
- Arbitration is one of the efficient methods of dispute resolution.
- For the applicability of arbitration, both parties should consent the dispute resolution under this method.
- Arbitration clauses are included in Model Contracts (which are available on TÜRKTOB and TSUAB web sites) prepared with the contributions of

TSUAB technical and legal units.

- In cases of non-contractual violations, it is also possible to apply to TÜRKTOB Arbitration Board in terms of compensation (if the other party agrees to go to TÜRKTOB Arbitration Board).
- Since the Arbitrators come from the seed sector, this alternative dispute resolution tool eliminates the expert witness problem,
- However after the parties have opted for arbitration, the point should not be forgotten is that; arbitration awards are final decisions. It means that if the parties do not like the arbitration award (except in certain cases of objection), the way to apply to the court to resolve the dispute from the beginning is closed.

ANNEX

1-PRESENTATIONS OF TSUAB LEGAL DEPARTMENT ABOUT COMBATING ILLEGAL SEED MARKETING

2019 TSUAB Workshop Presentation: The difference between Regulatory Protection
(under the Seed Law no 5553) and the Protection under Breeders' Rights Law (no 5042)

3 July 2020 Virtual Conference for the Vegetable Seed Companies: The Road-Map to
prevent/fight Illegal Seed Practices against vegetable seeds

2019 TSUAB Workshop Presentation: The difference between Regulatory Protection
(under the Seed Law no 5553) and the Protection under Breeders' Rights Law (no 5042)

KORUMALI ÇEŞİT ve ÇEŞİT KORUMASI ALMANIN AVANTAJLARI

KONUŞMACI

DR. AYŞE SAADET ARIKAN

asarikan@tsuab.org.tr

TSUAB Hukuk Müşaviri

16 Aralık 2019 09:30 -10:15

ANTALYA

SORU:

Yeni bir çeşit ıslah ettiniz

bu çeşidin **sınıf ve kademe** düzeyindeki izinsiz (sözleşmesiz) çoğaltmalarını/ticaretini **en etkin şekilde** nasıl önlersiniz?

YENİ bir çeşit ISLAH ettiniz İLK DÜŞÜNÜLEN HUSUS

MİLLİ ÇEŞİT LİSTESİNE KAYIT

(Tohumculuk Kanunu)

Masraf:

FYD 5100 TL

Teknolojik Analiz: 1530 TL

TDÖ ki ise: 3380 TL

10110 TL

(Özet: 21.880 TL.)

SEBEBİ:

1- TİCARET YAPMAK

2- 5553 S. TOHUMCULUK KANUNU

Milli çeşit listesindeki çeşit sayısı (5553 S. Kanun): **8648**

(11 Aralık 2019 itibarıyla)
TÜM TÜRLER VE ÜRETİM
KONULARI DA DAHİL BAKIM

TOHUMLUK ÇOĞALTIM İLİŞKİLERİ

(A) ile **sözleşmeli**

(A) ile **sözleşmesiz**

Sertifika kademe çoğaltmaları

A'ın hesap sorup:
-ROYALTI isteyebileceği
-Tazminat isteyebileceği
-Cezai Şartı isteyebileceği

KİMDİR?

Soracağı hesabın hukuki temeli ve sınırı **NEDİR?**

A SÖZLEŞME İMZALAMADIĞI ve RIZASI DIŞINDAKİ ÇOĞALTIMLARI ve diğer TİCARİ İŞLEMLERİ YAPAN **C,D ve E** DEN (İşleyici ve Makarna Fabrikasından) HESAP SORMAK İÇİN:
-HUKUKEN HANGİ TEDBİRİ ALMALI?
-BU TEDBİR ONA HANGİ HAKLARI/İMKANLARI SAĞLIYOR?
-BU HAK VE İMKANLARI C,D ve E' ye (İşleyici ve Makarna Fabrikasına) Karşı:
*HANGİ KURUM/ MAHKEMELERDE İleri sürebilir?
*NASIL İleri sürebilir?

5553.s. Tohumculuk Kanunu

Kayıt altına alma

Ticaret: gerçek ve tüzel kişiler arası, mal ve hizmet değişimi

Tohumluk ticareti konusundaki Temel prensip :5553 SK nun 7.mad

Tohumluk ticareti

MADDE 7 – Yurt içinde sadece **kayıt altına alınmış** çeşitlere ait tohumlukların ticaretine izin verilir.

5553.s. Tohumculuk Kanunu

Kayıt altına alma

MADDE 4–Bitki çeşitlerinin tescili, üretim izni ve standart tohumluk çeşit kaydı ile genetik kaynakların kütüğe kaydedilmesi **Bakanlık** tarafından yapılır.

İslah edilmiş çeşitler **farklılık, yeknesaklık ve durulmuşluk** ve/veya biyolojik, teknolojik özellikleri ile tarımsal değerleri belirlenmek suretiyle; genetik kaynaklar ise morfolojik ve/veya moleküler karakterizasyonu yapılarak kayıt altına alınır. Süs bitkileri ile çiçek tohumlarında kayıt şartı aranmaz.

DEVLET NEDEN

- * MİLLİ ÇEŞİT LİSTESİNE KAYIT
- * SERTİFİKA/ÇOĞALTIM KURALLARI
- * AMBALAJ VE ETİKET

KURALLARI GETİRİR? ve SİZLERİ bunlara UYMAYA ZORLAR?

Buradaki **amaç** ve korumaya çalıştığı **asli/ doğrudan** menfaat kime aittir?

5553.s. Tohumculuk Kanunu

MADDE 7–Yurt içinde sadece **kayıt altına alınmış** çeşitlere ait tohumlukların ticaretine izin verilir.

Bu tohumluklar, Bakanlık tarafından belirlenmiş nitelik ve standartlara uygun, **sertifikalı** veya kütüğe kaydedilmek üzere kabul edilmiş veya **standart tohumluk olarak ambalajlı ve etiketli** olarak ticarete arz edilir.

Tohumlukların ithal edilmesi ve ihracı **Bakanlığın iznine** tâbidir.

Tür bazında
Sertifika ve Pazarlama Yönetmelikleri ile kural ve standartlar konur.

MİLLİ ÇEŞİT LİSTESİNE TESCİL VE SERTİKA/ AMBALAJ-ETİKET KURALLARINA UYMAKLA İLGİLİ SORULAR:

AMAÇ ? > Tohumluklarda :YÜKSEK KALİTE
Bitkisel ürünlerde : VERİM ARTIŞI

DOĞRUDAN KORUNAN MENFAAT? > **ÇİFTÇİ/ TÜKETİCİ**

TOHURLUK TİCARETİ İLE UĞRAŞANLARIN MENFAATİ ? > DOLAYLI bir menfaat /hukuken HAK KORUMASI VERMİYOR

5553.s.
Tohumculuk Kanunu
1. Mad.
Ve
Kanunun Gerektirdiği

KORUMA TESCİLİNİN NEDENİ

Bitki Çeşidi Islahı uzun ve pahalı bir yöntem
AMA

Bitki çeşitleri kolayca ve oldukça kısa bir sürede
Çoğaltılabilir

BU NEDENLE

Islahçının yaptığı emek ve mâli
yatırımın korunmasına ihtiyaç var.

GÖREVLİ BİRİM

Tarım ve Orman Bakanlığı

*Bitki çeşitlerinin korunması için
başvuruların alınması, değerlendirilmesi
(Şekli inceleme - Yenilik ve İsim inceleme),
(teknik incelemeden sonra)

*tescile ilişkin karar

*Teknik İnceleme
(FYD testleri ve diğer teknik işlemleri
yürütmek

Bitkisel Üretim Genel
Müdürlüğü (BÜGEM)

UPOV'a taraf ülkelerden Türkiye ile
aynı tarımsal iklim şartlarına sahip bir
ülkede yapılan test sonucunun kabulü
bunun mümkün olmaması halinde:
- Tohumculuk Tescil ve Sertifikasyon
Merkezi Müdürlüğü
(TTSM)

5042 sayılı Kanunun

AMACI

*bitki çeşitlerinin
geliştirilmesini
özendirmek,

Islahın
ötesinde
bir amaç

*yeni çeşitlerin ve
*Islahçı haklarının
korunmasını
sağlamaktır

KAPSAMI

tüm bitki türlerini
kapsar.

KAYIT ve TESCİL MASRAFI

MİLLİ ÇEŞİT LİSTESİNE KAYIT MASRAFI

(Tohumculuk Kanunu)

Masraf:

FYD 5100 TL

Teknolojik Analiz: 1530 TL

TDÖ li ise: 3380 TL

10110 TL

(İhtes: 21880 TL)

KORUMA TESCİLİ MASRAFI

Başvuru, İsim İnc., Yenilik İnc. Ve

Tescil: 2915 TL

FYD İnc.: 6900 TL

(TTSM) Millî çeşit listesindeki çeşit sayısı (5553 S. Tohumculuk Kanunu): **8648**
(BÜGEM) Koruma altındaki çeşit sayısı (5042 S. Kanun): **1064**

(11 Aralık 2019 ve 1.01.2019 itibarıyla)

Koruma şartları

Madde 3-

Yeni,
Farfidi,
Yeknesak ve

Durulmuş olduğu tespit edilen bitki çeşitleri,
bu Kanunda belirtilen diğer şartların yerine
getirilmesi kaydıyla,

Kanunda öngörülen şartları
taşıyan bir isim bildirilmesi

*İSLAHÇI HAKKI
verilerek (BÜGEM'de
*KORUMA TESCİLİ
yaptırılarak) korunur.

Yeniliği etkilemeyen durumlar

Aşağıda belirtilen haller çeşidin yeri sayılmasını etkilemez:

- Hak sahibi aleyhine, hakkın kötüye kullanıma sayılacak satış veya açıklamalar.
- İslahçı haldenün* devrine ilişkin sözleşme kapsamında olan satış veya açıklamalar.
- Çoğaltım materyalinin mülkiyet hakkının hak sahibinde olması ve bu materyalin bir başka çeşit üretiminde kullanılmaması kaydıyla hak sahibi adına bu materyalin çoğaltım sözleşmesi kapsamında kalan faaliyetler.
- Çeşidin niteliklerini belirlemek amacıyla bir sözleşme çerçevesinde yapılan tarla veya laboratuvar deneyleri ya da küçük çaplı ürün işleme deneyleriyle ilgili faaliyetler.
- Biyolojik güvenlik amacıyla yapılacak yasal işlemler veya ticareti yapılacak çeşitlerin resmi kataloğa (MILLİ ÇEŞİT LİSTESİne) kaydedilmesi gibi yükümlülüklerden doğan faaliyetler.
- Çeşidin elde edildiği sırada ortaya çıkan artık ürünün veya yan ürün niteliğindeki hasat edilmiş materyalin; ya da (c), (d) ve (e) bentleri çerçevesindeki faaliyetleri sonucu ortaya çıkan materyalin tüketim amacıyla ve çeşit tanımlanmaksızın satış veya kamuya sunulması ile ilgili faaliyetler

*Sakıncalı

Yenilik

Madde 5-

Çoğaltım,
hasat edilmiş
materyali ve
İslahçı hakkı içi
başvurunun
yapıldığı tarihten
geriye doğru

*yurt içinde bir yıl,
*yurt dışında dört yıl,
*ağaç ve asmalarda
altı yıl öncesine kadar

kullanım amacıyla
hak sahibi tarafından
veya
onun rızasıyla
-satılmamış veya
-umuma sunulmamış
ise çeşit yeni kabul edilir

TİCARİ BİR YENİLİK
Patent hukukundan farklı

Farklılık

Madde 6-

Başvuru veya rüçhan hakkı* tarihinde,
herkesçe bilinen çeşitlerden
açıkça ayırt edilebilen çeşit, farfidi sayılır.

Herkesçe bilinme:

Bir çeşide herhangi bir ülkede başvuru sonucunda
İslahçı hakkı verilmesi veya
çeşidin kataloğda yer alması halinde, çeşidin başvuru tarihinden
itibaren herkesçe bilindiği kabul edilir.

Herkesçe bilinme,

çeşidin kullanılmaya başlanmasına veya
mesleki bir kuruluşun çeşitler kataloğunda yer alması veya
bir referans koleksiyonuna dahil edilmesi gibi durumlara bakılarak da
tespit edilebilir.

*UPOV ülkesinde yapılan başvurudan itibaren 12 ay

Çeşidin kullanımı
başvuru tarihinden ayırt
edilebilir

Yeni ve eski
yapılan çeşitler de
bilinir

Yeni ve eski
yapılan çeşitler de
bilinir

Yeknesaklık

Madde 7-

*Kullanılan çoğaltım metoduna bağlı olan muhtemel değişiklikler dışında,

*İlgili özellikler bakımından

Šis veptais - ērīns, apbērs glīti - iņģelīns šo
 jēkavīdē vā bēnīpēdē dēvā ymēnē
 ēnā bēnīdē - ēnā, iņģelīnā bēn dēvā
 bēnī glīnēnē vā iņģelīnā ydēnē - dēvā
 ēnā bēnī bēnē ēnā ēnā bēnī
 Arēnā šo bēnīpēdē dēvā bēnī
 šo bēnīpēdē ēnā bēnīpēdē ēnā bēnī
 bēnī

bir örneklik gösteren çeşit, **yeknesak** kabul edilir.

tehditleri karerilernede
kullandılar
ve onları farklı kulan
durdular

İsimlendirme

Madde 9 ve Madde 42

İslahçı haklarına konu çeşide isim verme zorunluluğu vardır.

Çeşit için önerilen ismin içinde, çeşit ile ilgili ürünler bakımından marka alınmasını markalar mevzuatı açısından engelleyecek unsurlar bulunamaz

İsim, bitki çeşitleri ve tohumculuk sektöründe söz konusu olan tür, kalite, miktar, amaç, değer, coğrafi orijin veya üretim tarihini belirten işaretlerden ibaret olmamalıdır. İsim, çeşidin özellikleri, değeri ve coğrafi orijini açısından veya çeşit ile ıslahçı ya da çeşit ile başvuru sahibi arasındaki irtibat bakımından yanıltıcı veya karışıklığa neden olacak nitelikte olmamalıdır.

Bu isim koruma süresi dolduktan sonra da o çeşidin jenerik adı olacağından, o çeşitle ilgili kullanıma gereğini ifade eder.

Bu nedenle çeşit ismi, o korunan çeşit açısından marka olarak tescil edilmemek gerektir.

Çeşit ismi, karışıklığa neden olmayacak şekilde marka ile birlikte kullanılabilir.

Başvuru aşamasında geçici bir isim önerilebilir.

Ama isim bildirilmemesi ve 42. Mad. aykırılık başvurusunun red sebebidir.

Durulmuşluk

Madde 8-

*Birbirini izleyen
çoğaltımlar
sirasında veya

*belirli çoğaltım dönemleri sonunda

ilgili özellikleri değişmeksizin aynı kalan çeşit, durulmuş kabul edilir.

Toll-free: 1-800-875-6282
www.ams.org

tubumia -enyi- ngalinda
nyu tubumia ni ngalinda gwe

Indice - rimando - collegamento
allegato: lista di indirizzi e
dati per la ricerca di informazioni

Hak sahipliği

Madde 11-

Bir çeşidin ıslahı hakkı, ıslahçıya ve onun **hukuki haleflerine** aittir.

-Ölmesi mirasçılara
-hukuki vasiyetine yapması bu istem de
hukuki haleflerine

Hizmet ilişkisinde hak sahipliği

Madde 12-

Aralarında özel sözleşmeden veya işin mahiyetinden aksi anlaşılacakça, çalışanların işlerini görünürken ıslah ettikleri veya buldukları ve geliştirdikleri çeşitlerin sahibi, bunların **işverenidir**.

Sözleşmesi gerektirmeden halde, işyerinde bilgi ve araçlardan faydalanmak suretiyle **çeşit geliştiren çalışanların** ıslah ettikleri veya buldukları ve geliştirdikleri çeşidin sahibi **işverendir**.

Çalışanların, ıslah ettikleri veya buldukları ve geliştirdikleri çeşitleri için çeşidin ekonomik değeri de göz önüne alınarak işverenin ve çalışan birliktelikte tespit edeceği bir bedele haktan vardır. Taraflar, bedel konusunda anlaşamadıkları takdirde söz konusu bedel mahkemeye tespit edilir. Taraflar, bedeli hizmet sözleşmesine önceden belirleyip koyabilirler.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan görevlilerden hangilerinin ıslahı haklarından ne ölçüde ve nasıl yararlanacağı, ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak **yönetmelikle** belirlenir.

İstisna Sözleşmelerinde: işi veren hukuk sahibidir (13. Madde)

Hak sahibinin yetkileri

Madde 14-

Islahçı hakkı, korunan çeşit ile ilgili olarak, **hak sahibine** aşağıdaki inhisari yetkileri verir:

- Üretmek veya çoğaltmak.
- Çoğaltım amacıyla hazırlamak.
- Satışa arz etmek.
- Satmak veya diğer şekillerde piyasaya sürmek.
- İlaç veya ithal etmek.
- Depolamak.

*çoğaltım materyali

*çoğaltım materyalinin izinsiz kullanımı sonucunda sağlanan hasat edilmiş materyal

*çoğaltım materyalinin izinsiz kullanımı sonucunda sağlanan hasat edilmiş materyalden doğrudan elde edilen mamul maddeler

*Koruma altındaki bir çeşidin kendisinin esas itibarıyla türetilmiş bir çeşit olmaması kaydıyla, bu çeşitten esas itibarıyla türetilen çeşitler

*Korunan bir çeşitten farklı olmayan çeşitlere

*Üretimleri için her defasında koruma altındaki bir çeşidin kullanımı gerektiren çeşitlere

Hak sahibinin yetkileri

Madde 14-

Islahçı hakkı, korunan çeşit ile ilgili olarak, **hak sahibine** aşağıdaki inhisari yetkileri verir:

- Üretmek veya çoğaltmak.
- Çoğaltım amacıyla hazırlamak.
- Satışa arz etmek.
- Satmak veya diğer şekillerde piyasaya sürmek.
- İlaç veya ithal etmek.
- Depolamak.

*çoğaltım materyali

*çoğaltım materyalinin izinsiz kullanımı sonucunda sağlanan hasat edilmiş materyal

*çoğaltım materyalinin izinsiz kullanımı sonucunda sağlanan hasat edilmiş materyalden doğrudan elde edilen mamul maddeler

*Koruma altındaki bir çeşidin kendisinin esas itibarıyla türetilmiş bir çeşit olmaması kaydıyla, bu çeşitten esas itibarıyla türetilen çeşitler

*Korunan bir çeşitten farklı olmayan çeşitlere

*Üretimleri için her defasında koruma altındaki bir çeşidin kullanımı gerektiren çeşitlere

Koruma süresi

Madde 10-

Koruma süresi ıslahçı hakkının **tescilinden itibaren**.

Bu süre

***açıklar,**
***asmalar ve**
***patates için.**

yirmibeş yıldır

otuz yıldır

Koruma süresinin sona ermesi, takvim yılı sonu itibarıyla hesaplanır.

Hakka tecavüz sayılan haller

MADDE 56.- Aşağıdaki haller işlahçı hakkına tecavüz sayılır:

- Hak sahibinin yetkilerini hak sahibinin **rızası olmadan kullanmak.**
- Korunan çeşide ait çoğaltım materyalinin **hak sahibinin imhası yetkilerini ihlal etmek suretiyle üretildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde**, söz konusu materyali çoğaltım amacıyla hazırlamak, çoğaltmak, satışa sunmak, satmak veya diğer şekillerde piyasaya sürmek, ihraç etmek, ithal etmek veya bu amaçlarla depolamak.
- Sözleşmeye dayalı lisans veya zorunlu lisans ile verilmiş yetkileri izinsiz genişletmek veya bu yetkileri üçüncü kişilere devretmek.
- Çeşidin isminin aynı veya karışıkla yol açacak kadar benzeri, aynı veya yakın türdeki bir diğer çeşit için kullanmak, Çeşidin ismini kullanmadan satış ve pazarlama yapmak.
- Hakka gasbetmek.
- Yukarıdaki bentlerde sayılan fiillere iştirak veya yardım etmek veya teşvik etmek veya hangi şekil ve şartta olursa olsun bu fiillerin yapılmasını kolaylaştırmak.
- Kendisinde bulunan ve haksız olarak üretilen veya piyasaya sürülen materyalin nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçınmak.

A bu kişilere karşı

Kendisinin yerleşim yerindeki
FİKRİ/SİNAİ HAK MAHKEMELERİNDE
Dava AÇABİLİR.

Hangi Davaları
Açabilir?

I- HUKUK DAVALARI:

İhlal (Tecavüz) Davaları/ Tazminat ve El Koyma
Bedel Davaları

II- CEZA DAVALARI

Hapis Cezası Gerektiren İhlaller /Davalar
Adli Para Cezası Gerektiren İhlaller /Davalar

TOHUMLUK ÇOĞALTIM İLİŞKİLERİ

(A) ile **sözleşmeli**

(A) ile **sözleşmesiz**

Sertifika kademe çoğaltımları

O HALDE **A**, koruma tescilli yaptırmışsa, RIZASI DIŞINDAKİ ÇOĞALTIMLARI ve diğer TİCARİ İŞLEMLERİ YAPAN **C,D ve E** DEN (İşleyici ve Makarna Fabrikasından, ticari depo işleticisinden) tescilli işlahçı hakkının verdiği yetkilere dayanarak HUKUKEN hesap sorabilecektir.

II- CEZA DAVALARI 1-(HAPİS CEZASINI GEREKTİREN SUÇLAR)

Madde 56 /1-a : "56 ncı maddenin (a), (b) ve (e) bentlerindeki fiiller

md. 56/a; Hak sahibine tanınan yetkileri hak sahibinin rızası olmaksızın kullanmak (üretim, çoğaltma, satım ve depolamaya ilişkin yetkiler)

md. 56/b; hukuka aykırı şekilde üretilmiş çoğaltım materyalini çoğaltma, ticarete sokmak veya depolamak

md. 56/e; Hakkın gasbedilmesi

TAKİRAT İÇİN ŞART: HAK SAHİBİNİN ŞİKAYETİ

CEZA:

"BİR YILDAN İKİ YILA kadar hapis veya

"bin güne kadar (365-730 gün=7.300-12.500 ila 14.600-73.000 TL ADLİ ParaCezası),

II- CEZA DAVALARI

2-(Adli Para CEZASI GEREKTİREN SUÇLAR)

Madde 66 /1-a: "56 ncı maddenin (c), (d) ve (g) bentlerindeki fiiller

md. 56/c: Lisans verme suretiyle tanınan yetkiler üzerinde izinsiz tasarruf (yetki genişletme- 3. kişilere devir/letme suçu)

md. 56/d: İsimlendirme ve ismin kullanılması halden tecavüz suçu

md. 56/g: Kendisinde bulunan ve haksız olarak üretilen veya piyasaya sürülen materyalin nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçınma

TAKİBAT İÇİN ŞART: HAK SAHİBİNİN ŞİKAYETİ

CEZA: (250-730 gün=5.000-25.000 apc-(20 TL-100 TL/gün)

Para cezası ödenmezse: 2 saati 1 gün üzerinden kamuya yararlı bir işte çalışma cezasına veya hapis cezasına dönüştürülür. (süre 3 yıl aşamaz)

Yetkinin sınırlandırıldığı haller

1-Genel Olarak

Madde 16- Aşağıdaki haller hak sahibinin yetkileri dışındadır:

a) Şahsi amaçla sınırlı kalan ve ticari amaç taşımayan faaliyetler.

b) Deneme amacıyla yapılan faaliyetler.

c) 14 üncü maddenin beşinci fıkrasındaki **haller dışında** başka çeşitlerin elde edilmesi amacıyla yapılan faaliyetler

Esas itibarıyla türetilmiş çeşidin **üretimi** istisna kapsamına girmemektedir

Hak sahibinin talepleri ve hukuk davalarında yetkili mahkeme

MADDE 57. - İslahçı hakkının tecavüze uğraması halinde, hak sahibi mahkemeden aşağıdaki taleplerde bulunabilir:

a)İslahçı hakkından doğan hakka tecavüz fiillerinin durdurulması;

b) Tecavüzün giderilmesi, maddi ve manevi tazminat.

c) Hakka tecavüz neticesinde üretilen materyal ile bunların üretiminde doğrudan doğruya kullanılan araçlara el konulması.

d) (c) bendi hükmü çerçevesinde el konulan materyal ve araçlar üzerinde kendisine mülkiyet hakkının tanınması; bu durumda el konulan materyalin değeri, (b) bendi hükümlerine göre belirlenecek tazminat miktarından düşülür. Bu değer, kabul edilen tazminat miktarını aştığı zaman, hak sahibi, aşan kısmı karşı tarafa öder.

e) Hakka tecavüzün devamını önleyici tedbirlerin alınması; (c) bendi hükümleri çerçevesinde el konulan materyal ve araçların şekillerinin değiştirilmesi veya hakka tecavüzün önlenmesi için imhası.

f) Hakka tecavüz eden kişi aleyhine verilen mahkeme kararının, masrafları tecavüz eden tarafından karşılanmak üzere, ilgililere tebliğ edilmesi ve kamuya ilân yoluyla duyurulması.

İslahçı istisnası:

başka çeşitlerin elde edilmesi amacıyla yapılan faaliyetler

Sonuç:

- Genetik kaynaklar herkesin/tüm islahçıların erişimine açık
- Bilgi geliştirme kapsamı geniş
- Çeşit geliştirme desteklenmekte
- İslah faaliyetlerinin yararını paylaşma imkanı verilmekte.

Yetkinin sınırlandırıldığı haller

2-Küçük Çiftçi* İstisnası

Küçük çiftçi, ilk kez yasal olarak aldığı (ve Kanunda listesi verilip hibrit ve sentetik olmayan bazı):

- * tahıl
- * endüstri bitkileri
- * yemlik baklagiller
- * yem bitkileri

çeşitlerinin çoğaltım materyalini kendi tarlasında çoğaltım amacı ile yeniden üretebilir

3.kişilere **çoğaltım amacı dışındaki nedenlerle** satabilir

*92 ton tahıl yetiştirecek (veya diğer türler için eşdeğeri) 1000 hektarlık araziye kendi adına işleyen çiftçiler

Kanun'da kullanıma

6769 S. Sinai Mülkiyet Kanunu ve çiftçi istisnası

Patent haklarının kapsamı ve sınırları

MADDE 85- ----

(3) Aşağıda sayılan fiiller patentin sağladığı hakkın kapsamı dışındadır:

.....

(4) 8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği çoğaltım materyalini, **yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için kullanabilme hakkı vardır.** Bu kullanım hakkı, **5042 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.**

2-Küçük Çiftçi istisnası

Madde 17- Hakk sahibinin, 14 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yetkilerine aykırı olmamak kaydıyla, tarımsal üretimin korunması ve kullanılması amacıyla, çiftçilerin kendi arazilerinde yaptıkları üretim sonucunda elde ettikleri ürünleri, **yine kendi işlediği arazilerinde yapacakları yeni üretimler için hibrit ve sentetik çeşitler** hariç olmak üzere, korunan bir çeşidin çoğaltım materyalini **kullanabilmeye*** yetkileri vardır. Birinci fıkra hükümleri aşağıdaki türlere uygulanır:

a) Tahıl:

- 1- Buğday (Triticum spp.)
- 2- Arpa (Hordeum vulgare L.)
- 3- Çeltik (Oryza sativa L.)
- 4- Fındık (Ficus sativa L.)
- 5- Çamir (Secale cereale L.)
- 6- Triticale (Triticosecale)

*Çoğaltım materyali olarak satılması

b) Yemlik baklagiller:

- 1- Kuru fasulye (Phaseolus vulgaris L.)
- 2- Nohut (Cicer arietinum L.)
- 3- Mercimek (Lens culinaris Medik.)
- 4- Soya fasıyolu (Glycine max L.)
- 5- Bata (Vicia faba L.)

c) Yem bitkileri:

- 1- Yemlik (Medicago sativa L.)
- 2- Kuru ot (Ononis spinosa L.)
- 3- Fındık (Ficus sativa L.)
- 4- Çeltik (Oryza sativa L.)
- 5- Endüstri bitkileri
- 6- Fındık (Ficus sativa L.)
- 7- Fındık (Ficus sativa L.)
- 8- Fındık (Ficus sativa L.)
- 9- Fındık (Ficus sativa L.)
- 10- Fındık (Ficus sativa L.)

Birinci fıkra, hakk sahibinin ve çiftçilerin haklarını koruyacak şekilde, aşağıdaki kriterler göz önüne alınarak uygulanır:

a) Çiftçinin işlediği arazi için herhangi bir miktar koruması olmadan ihtiyaç duyduğu çoğaltım materyalini kullanmaya hakkı vardır. Çiftçinin işlediği arazi, çiftçinin kendi adına, kendi sorumluluğu altında bitki yetiştirdiği, mülkiyetinde veya işlediği veya ortaklık yoluyla işlediği arazidir.

b) Çiftçisinin kendisi küçük çiftçi ise, **kiçik çiftçiler, listede belirtilen türlerden en fazla 92 ton tahıl üretmek için kullanılması gerekli arazilerde daha küçük arazide sahip çiftçiler** veya diğer türler için karışık olarak kriterleri sağlayan çiftçilerdir. Karışık olarak kriterler yönetmelikle belirlenir. Bu çiftçiler, hakk sahibine herhangi bir bedel ödemeler.

c) Korunan çeşidi kullanan ve istisna dışında kalan çiftçiler hakk sahibine **belirli bir bedel öderler.** Bu bedel, hakk sahibi ile çiftçi arasında yapılacak anlaşmayla belirlenir.

d) İstisnadan yararlanacak çiftçiler veya ürünü işleyenler, hakk sahibinin talep ettiği her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadır. Hakk sahibi, gerektiğinde bu konuda Bakanlar Yardımı isteyebilir. Bakanlık, ücreti karşılığında konuyla ilgili bilgi ve belgeyi hakk sahibine verir. Bakanlık, talep edilen bilgi ve belgeyi vermezse reddederse, net kanunla genelleştirilerek hakk sahibine yasal olarak bildirir.

Çiftçi istisnası ile ilgili uygulamaların usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

6769 S. Sinai Mülkiyet Kanunu ve bitki çeşitlerinin patentlenememesi

Patentlenebilir buluşlar ve patentlenebilirliğin istisnaları

MADDE 82- ----

(3) Aşağıda belirtilen buluşlara patent verilemez:

b) Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler.

* (5) Üçüncü fıkranın (b) bendinde belirtilen mikrobiyolojik işlem; mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlemi;

* esas olarak biyolojik işlem; melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulünü ifade eder.

3-Zorunlu Lisans

Madde 18- İslahçı hakkının tescilinden itibaren

*üçüncü yılın sonunda,

kamu yararının gerektirmesi

halinde,

İslahçı hakkı **zorunlu lisansa** konu yapılabilir

*kamu yararı: çeşidin

kullanılmamasının veya nitelik ve

miktar bakımından **yetersiz**

kullanılmasının

-ekonomik ve teknolojik gelişme

-milli savunma,

-halk sağlığı

açısından ciddi önem arzemesi halinde

var sayılır

Görevli Mahkeme

Md. 68: Bu Kanunda öngörülen davalarda görevli mahkeme, **ihhtisas mahkemeleridir**. Asliye hukuk ve asliye ceza mahkemelerinden hangilerinin ihtisas mahkemesi olarak görevlendirileceğini ve bu mahkemelerin yargı çevresini, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu belirler.

4-İslahçı hakkının tükenmesi

Madde 31-

-Korunan bir çeşide ait materyal veya

-14 üncü maddenin beşinci fıkrası hükümlerine* giren bir çeşide ait materyal veya

-bu materyallerden elde edilen materyal,

yurtiçinde İslahçı tarafından veya onun rızasıyla **satılmış veya diğer bir şekilde pazarlanmış ise** İslahçı hakkı tükenir.

Bu nitelikteki materyal veya ürünlerin konu olacağı sonraki tasarruflara karşı İslahçı hakkı ileri sürülemez.

Ancak, sonraki tasarruf,

-hak konusu çeşidin çoğaltılmasına imkan veren faaliyetlerden oluşmakta ise veya

-çeşidin ait olduğu cins ve türü koruma kapsamına alınmış bir ülkeye, çeşidin çoğaltılmasına imkan verecek materyalin ihraç edilmesi faaliyetlerini içeriyorsa,

her iki halde de İslahçı hakkı ileri sürülebilir. Ancak, ihraç edilen materyalin nihai tüketim amacıyla kullanılması halinde, İslahçı hakkı tüketilmiş sayılır.

Birinci fıkrada sözü edilen çeşide ait materyal kavramı;

-her türlü çoğaltım materyalini,

-bütün bükümlü veya bükümlü kısımlarını kapsayan hasat edilmiş materyali ve

-hasat edilmiş materyalden doğrudan elde edilen her türlü ürünü kapsar.

*-esas itibarıyla tescillenen çeşit -farklı olmayan çeşitler -tibetler

Yetkili Mahkeme-md. 56/2-6

1-Hak sahibi tarafından açılacak kişiler arası hukuk davalarında yetkili mahkeme;

-davacının ikametgâhının olduğu veya suçun işlendiği veya tecavüz fiilinin etkilerinin görüldüğü yerdeki mahkemedir.

-Davacının Türkiye'de ikamet etmemesi halinde, Ankara'daki mahkemeler...

-Üçüncü kişiler tarafından hak sahibi aleyhine açılacak davalarda, davalının ikametgâhının bulunduğu yerdeki mahkemedir.

-Başvuru veya hak sahibinin Türkiye'de ikamet etmemesi halinde... (Ankara mahkemeleri)

-Birden fazla mahkemenin yetkili olduğu durumda, yetkili mahkeme, ilk davanın açıldığı mahkemedir.

2 -Bakanlığın davacı veya davalı olduğu durumda, Ankara'daki mahkemelerdir.

I- HUKUK DAVALARI

- 1- Tescil ve Tescile İtiraz Sürecinde Verilen Bakanlık Kararlarına Karşı Açılan Davalar
- 2- İslahçı Haklarına Tecavüzün Olmadığının Tespiti Davası
- 3- İhlal (Tecavüz) Davaları
- 4- Bedel Davaları
- 5- Hükümsüzlük Davaları
- 6- İslahçı Haklarının Gaspı Davaları
- 7- İşçi İslahı ile İlgili Davalar
- 8- Lisans ve Zorunlu Lisansa İlişkin Davalar

ŞİKÂYET

Suçla ilişkin ihbar veya şikâyet, **Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına** yapılabilir (CMK md. 158/1).

Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılan ihbar veya şikâyet, ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.

Görevli Mahkeme: Fikri ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi

II- CEZA DAVALARI

2-(Adli Para CEZASI GEREKTİREN SUÇLAR)

Madde 66 /1-c:

MADDE 66/1 c; Gerçeğe aykırı biçimde, kendisini başvuru sahibi veya hak sahibi olarak tanıtanlar iktiyüzelli günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır (md. 66/c)

*TAKİBAT İÇİN ŞART: RE'SEN HAK SAHİBİNİN ŞİKÂYETİ GEREKMEZ.

*CEZA:

-İktiyüzelli günden az olmamak üzere adli para cezası
(250-730 gün-5.000-25.000 apc- (20TL-100 TL/gün)

Para cezası ödenmezse; 2 saat 1 gün üzerinden kamuya yararlı bir işte çalışma cezasına veya hapis cezasına dönüştürülebilir. (süre 3 yıl aşamaz)

66. MADDEKİ SUÇLARI Tüzel Kişiler İŞLERSE NE CEZA VERİLİR?

Güvenlik Tedbirleri

MADDE 66/d; İslahçı haklarının ihlalini oluşturan fiillerin *bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde* bunlar hakkında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur

Tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımı uygulanamaz. Ancak;

suç dolayısıyla kanunda öngörülen **güvenlik tedbiri niteliğindeki yaptırımlar** saklıdır (TCK md. 20/2, İzin iptali, eşya ve kazanç müsaderesi).

HÜKMÜN İLÂNI

Kesinleşmiş kararın günlük gazete veya benzeri vasıtalarla tamamen veya özet olarak **ilân edilmesini talep etme hakkı**

- (Dava sonucunda haklı çıkan tarafın, haklı bir sebebinin veya menfaatinin bulunması halinde, masrafları karşı tarafa ait olmak üzere HÜKMÜN İLÂNINI talep hakkı vardır.)

İlân talep hakkı, kararın kesinleşmesinden sonra üç ay içinde kullanılmalıdır.

SEBZE ÇALIŞMA GRUBU YASADIŞI TOHUMLA MÜCADELE

KONUŞMACI

Dr. Ayşe Saadet Arıkan

TSUAB Hukuk Müşaviri

3 Temmuz 2020, Cuma

Saat: 10.00

Elektronik Konferans

SEBZEDE İZİNSİZ / YASADIŞI (vegetatif) ÇOĞALTIM

KAÇAK VE YASADIŞI TOHUMLA MÜCADELE KURALLARINA UYmayan TSUAB ÜYELERİNE YÖNELİK AŞAĞIDAKİ MEVZUATTA YER ALAN İLKELER/ YAPTIRIMLAR UYGULANIR:

- 1- TSUAB Etik Kuralları altındaki ilkeler
- 2- TSUAB Disiplin Yönetmeliğindeki ilke ve yaptırımlar

EĞİTİM ve BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARI

- 1- İstahçılar, Hakim/ Savcılar, Avukatlar, TSUAB Stajyerleri ve diğer Ait Birlik Üyeleri için özel eğitim programları düzenlemek ve/veya talep halinde katkı sağlamak
- 2- TSUAB Çalışma Grupları toplantı ve raporlarında, bu konudaki üye sorunları ve çözüm önerilerine "Yasadışı/Kaçak Tohum Mücadele" başlığı altında yer vermek
- 3- Bu konuda Özel Çalıştay düzenlemek, olağan TSUAB Çalıştaylarında ise "Yasadışı/Kaçak Tohumla Mücadele" konusuna değinen özel bir bilgilendirmeye/mesaja muhaliflik yer vermek

YASADIŞI TOHUM VE YAPTIRIMLAR HAKKINDA BİLGİLENDİRİCİ VE UYARIKİ BROŞÜR/DÖKÜMAN HAZIRLANMASI VE BU BELGELERİN HER YIL AŞAĞIDAKİ KURUMLARA DAĞITIMI/PAYLAŞILMASI

- 1- Tarım ve Orman Bakanlığı ve İl Müdürlükleri (Piyasa Kontrolünde destek amaçlı olarak)
- 2- Ticaret Odaları
- 3- Ziraat Odaları

MARKA/ETİKET/AMBALAJ İHLALLERİ HALİNDE:

- 1- Üyeler için izlenecek yol haritasının hazırlanması
- 2- Başvuru halinde izlenebilir için TSUAB web sayfasında sağlanması ve
- 3- Bu konuda ilgili kuruluşlarla işbirliği yapılması

SEBZEDE İZİNSİZ / YASADIŞI (Vegetatif) ÇOĞALTIM

Hakka tecavüz sayılan haller (5042 s Kanun)

MADDE 56.

Aşağıdaki haller ıslahçı hakkına tecavüz sayılır:

- a) Hak sahibinin yetkilerini hak sahibinin rızası olmadan kullanmak.
- b) Korunan çeşide ait çoğaltım materyalinin, hak sahibinin inhisari yetkilerini ihlâl etmek suretiyle ürettiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde, söz konusu materyali çoğaltım amacıyla hazırlamak, çoğaltmak, satışı sunmak, satmak veya diğer şekillerde piyasaya sürmek, ihraç etmek, ithal etmek veya bu amaçlarla depolamak.
- c) Sözleşmeye dayalı lisans veya zorunlu lisans ile verilmiş yetkileri izinsiz genişletmek veya bu yetkileri üçüncü kişilere devretmek.
- d) Çeşidin isminin ayrıya veya karışıkça yol açacak kadar benzeri, aynı veya yakın türdeki bir diğer çeşit için kullanmak, Çeşidin ismini kullanmadan satış ve pazarlama yapmak.
- e) Hakkı gasbetmek.
- f) Yukarıdaki bentlerde sayılan fiillere iştirak veya yardım etmek veya teşvik etmek veya hangi şekil ve şartta olursa olsun bu fiillerin yapılmasını kolaylaştırmak.
- g) Kendisinde bulunan ve haksız olarak üretilen veya piyasaya sürülen materyalin nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçınmak.

1- CEZA DAVALARI (5042 s Kanun)

1-(HAPİS CEZASINI GEREKTİREN SUÇLAR)

Madde 66 /1-a : "56 ncı maddenin (a), (b) ve (e) bentlerindeki fiiller

md. 56/a: Hak sahibine tanınan yetkileri hak sahibinin rızası olmaksızın kullanmak (üretim, çoğaltma, satım ve depolamaya ilişkin yetkiler

md. 56/b: hukuka aykırı şekilde üretilmiş çoğaltım materyalini çoğaltma, ticarete sokmak veya depolamak

md. 56/e: Hakkın gasbedilmesi

TAKİBAT İÇİN ŞART: HAK SAHİBİNİN ŞİKAYETİ

CEZA:

-BİR YILDAN İKİ YILA kadar hapis veya bin güne kadar (365-730 gün=7.300-12.500 ila 14.600-73.000 TL ADLİ ParaCezası),

! DÜKKAN MESLEK KURULUŞLARININ (BESAB - TSUAB gibi) İsmi Avrupa Ülkelerinde olduğu gibi HAK SAHİBİ ADINA DİVA ADIMA YETKİSİ BULUNMAMAKTADIR.

II- CEZA DAVALARI (5042 s Kanun) 2-(Adli Para CEZASI GEREKTİREN SUÇLAR) Madde 66 /1-a : "56 ncı maddenin (c), (d) ve (g) bentlerindeki fiiller

MADDE 56/c: Lisans verme suretiyle tanınan yetkiler üzerinde izinsiz tasarruf (yetki genişletme- 3. kişilere devir)etme suçu

MADDE 56/d: İsimlendirme ve ismin kullanılması hakkına tecavüz suçu

MADDE 56/g: Kendisinde bulunan ve haksız olarak üretilen veya piyasaya sürülen materyalin nereden alındığını veya nasıl sağlandığını bildirmekten kaçırma

TAKİBAT İÇİN ŞART: HAK SAHİBİNİN ŞİKAYETİ

CEZA: (250-730 gün=5.000-25.000 apc-(20 TL-100 TL/gün)

Para cezası ödenmezse; 2 saati 1 gün üzerinden kamuya yararlı bir işte çalışma cezasına veya hapis cezasına dönüştürülebilir. (süre 3 yılı aşamaz)

(5042 s Kanun) 66. MADDEKİ SUÇLARI Tüzel Kişiler İŞLERSE NE CEZA VERİLİR? Güvenlik Tedbirleri

MADDE 66/d: İslahçı haklarının ihlali oluşturarak fiillerin bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde bunlar hakkında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

Tüzel kişiler hakkında ceza yaptırım uygulanamaz.

Ancak;
suç dolayısıyla kanunda öngörülen **güvenlik tedbiri niteliğindeki yaptırımlar** saklıdır
(TCK md. 20/2, İznin iptali, eşya ve kazanç müsaderesi).

Sebzede "kaçak /yasadışı tohum" ne demek? 'HANGİ KANUNLARIN, HANGİ KURALLARININ İHLÂLİ KAÇAK/YASADIŞI TOHUMA YOL AÇAR?

**1- 5553 Sayılı
TOHUMCULUK
KANUNU ve ilgili
TOHUMLUK
ÜRETİM VE
SERTİFİKASYON
YÖNETMELİKLERİ
İNİN İHLÂLLERİ :**

5553 sayılı Tohumculuk Kanunu; bitki çeşitlerinin kayıt altına alınması, üretimi, sertifikasyonu ve ticaretine ilişkin önemli kurallar getirmiştir. Dolayısıyla bu önemli kurallara aykırılık oluşturan aşağıdaki hallerde 'kaçak tohum /yasadışı tohum' var demektir:

- Milli çeşit listesinde kayıt altına alınmamış bir çeşidin tohumu üretilmiş (ve ticarete sunuluyor) ise,
- Üretim izni alınmadan bir çeşidin tohumu üretilmiş (ve ticarete sunuluyor) ise,
- Sebze Fidesi Üretim Ve Pazarlaması Yönetmeliğine ve
- Sebze Tohum Sertifikasyonu Ve Pazarlaması Yönetmeliğine

aykırılık

**YAPTIRIM/CEZA
12.Madde
(İDARİ PARA
CEZALARI HER
YIL yeniden
değerlendirme
oranı
UYGULANARAK
ARTIRILIR**

Kaçak/yasadışı tohumun varlığına delalet eden tüm bu haller için eylemi yapanlara aşağıdaki cezalar getirilmiştir:

- idari para cezaları ve
- mükerrerlik halinde ise işletmelerine **kapatma cezası,**
- ihlâl oluşturan bu "kaçak" tohumluklara el koyma/ müsadere

Tohumculuk Kanununda sayılan Yaptırımlar/Müeyyideler İdari Para Cezası, Müsadere, Faaliyetten Men

Ceza hükümleri

MADDE 12 - 4 Üncü madde gereğince kayıt altına alınan çeşitlere ait tohumlukları;

a) Sertifikasyon işlemine tabi tutulmadan ve standart tohumluk şartlarına uygun olarak kontrol edilip tohumluk analiz raporu alınmadan,

b) Bakanlıkça belirlenmiş asgari tohumluk standartları altına düşürülmüş olarak veya tağşiş edilerek,

c) Yönetmeliğe uygun şekilde ambalajlamadan veya etiketlemeden ya da taklit ambalajlar veya taklit etiketlerle isim ve marka taklidi yaparak veya isim ve marka dışında da olsa itibasa mahai verecek şekilde ibareler kullanarak,

d) Yönetmeliğine uygun hazırlanmış ve bağlandı bilindiği halde, amacı dışında yemlik veya yemelik olarak,

e) Sertifika işlemine tabi tutulmadığı veya kontrol edilmediği halde, sertifikalandırılmış veya kontrol edilmiş gibi göstererek,

f) Çeşidin kayıt altına alınmasında belirlenen niteliðere uygun olmayacak şekilde yanlışçı tanıtım ve reklam yaparak,

Setenler, dağıtanlar, satış ve dağıtım arz edenler veya şahsi ihtiyacından fazlasını ticarete konu olacak kadar elinde bulunduranlara onbin* Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.

Filin tekrarı halinde beş yıl süreyle faaliyetten men edilir.

Bu tohumluklara Bakanlık tarafından el konulur ve bu tohumlukların müsadere sine sulh ceza mahkemesince* karar verilir.

Müsadere edilen tohumlukların imha edilmesine karar verildiği takdirde, imha işlemi masrafları bu fiilleri işleyenlere ait olmak üzere, Bakanlık tarafından karşılanır.

CEZALAR: yıllık artış oranı: 2018 %14.47 artış, 2019 %23.73 ARTIŞ, 2020: % 22.58

1-İstisna çoğaltmada Hastalıklara açık hale getirmek

2- Tağşiş:

1-İlaç için başka bir madde konulması, tohumluk,

2- niteliğini bozma

3- Wende doğal olarak bulunan fakat hayvanlara zararlı etki yapabilecek düzeylerde olanları dışında yemlik olarak ve zararlı olmayan madde, yabancı ot tohumu, besleme değeri olmayan madde, emzirebilir olmayan peristit veya komposal madde, tolerans sınırı aşacak miktarda boy, konservatif vs katkılar maddelerin katılması, yemlik değeri maddelerin katılması veya bir kısmı yerine daha az değeri maddelerin katılması işlemi.

9-2017 KÇB 21239 TL, 2018 için %14.47

4- Hukukî (05/41) S.K. 28/6/2014

TSUAB DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

Kınama ve İlan Etme Cezası

Madde 6 6 - (04.05.2019 günlü Genel Kurul Kararı ile değişik) Kınama ve ilan etme cezası, aşağıda dı durumlarda uygulanır:

a) Üç yıllık bir dönem içinde uyarma cezası gerektiren eylemlerin yinelenmesi,

b) Bir firma tarafından tescil ettirilmiş bir çeşidin diğer bir firma tarafından izinsiz kullanılması, çoğaltılması, başka isim altında satışa sunulması,

c) Bir diğer üyenin elemanlarına izinsiz almak,

d) Başka bir firmaya ait ürün ve ambalaj taklidi yapmak,

e) Çiftçileri yanlış bilgi ve reklam yolu ile yanıltmak,

f) Kaçak ve açıkta tohum satmak,

g) Birbirini çalışanlarını veya ürünlerini kötülemek, diğer üyeler hakkında olumsuz yorumlarda bulunmak,

h) Bir üyenin üretim yaptırdığı sözleşmeli üreticilerden tohum tedarik edilmesi,

i) Ulusal ve uluslararası ticari anlaşmalarla bayilik, temsilcilik alan bir firmaya karşı girişimle bu imkanları kendisine çekmek,

j) Tohum üretimi, paketlenme ve satış konularında yapılan geçerli sözleşmelere uymamak

ÖNERİLER

I)-Fideliklere Tohum satışında muhakkak **YAZILI** sözleşme yapılması ve bu sözleşmeye:

1- **Fidelik alanlarına uygun aralıklarla kontrol için gelineceği** hususunun hukuki dayanağı da vurulanmak suretiyle hüküm olarak konulması. (bu uygun zaman aralığına; tohum satışına bölgelere göre ayrı ayrı belirlenmiş gereklidir.)

2- Tohum Çeşidinin **korunmalı** çeşit olması halinde:

-5042 sayılı Kanunun ilgili maddelerine atfen izinsiz çoğaltım vs halinde bu eylemin hapis cezası/adli para cezası gerektirdiği hususunun açıkça hukukten vurulanması

-Çeşidin **korunmaz** olması halinde:

-- Fideliklerle ilgili Sebze Fidesi Üretim Ve Pazarlaması Yönetmeliğinin 4.6.7 maddelerinin ihlali halinde bunun 5553 sayılı Kanun çerçevesinde ihbar halinden kullanacağına.

-- İzinsiz çoğaltımın hapis cezası da gerektiren bir haksız rekabet oluşturmaya nedeniyle Türk Ticaret Kanunun 55 ve 66 maddeleri gereğince mahkemeye başvuru halinizin olduğunun

Hukukten sözleşme metninde ifade edilmesinde (önleyici etki yaratacak bir hukuki bilgilendirme olması nedeniyle) yarar bulunmaktadır.

II)-Yukarıdaki bilgilerden I/2 numaralı başlık altında yer alan hususların:

1- "DİKKAT UYARI" ifadesi ile birlikte tohumun pazarlandığı kupa/ambalaj/ vs üzerinde **MUHAKKAK YER ALMASI**na özen gösterilmesi

2- **Web sayfasında dikkat çekecek bir yazılım uygulaması ile MUHAKKAK YER ALMASI**

(Bu hususlarda mahkemelerdeki davalarda hukukten elinizi kuvvetlendirecek bir yardımcı delil olacaktır.)

III)- **Sözleşme olmayan hallerde** (henüz dava açmadan): delil toplamak için **fidelik baskılarının** (yukarıdaki Kanunlara atıf yaparak) ve açılacak davanın niteliğine göre bu konuda mevcut özel kanundan da yararlanmak (HMK) suretiyle **HAKİM KARARI** ile **HERZAMAN yapılabilmesi**nin unutulmamasında yarar bulunmaktadır.

IV)- **Korunmalı çeşitler** açısından, **girişet içinde neleme dikkat edileceği / delil toplamada nasıl davranılacağı / sözleşme ve paketlerde ve web sayfasında nasıl yapılacağı**, konularında firma çalışanlarından **ilgili olanların** eğitilmesi ile ilgili bir strateji oluşturulmasında yarar bulunmaktadır.

V)- **Delil toplama amacıyla** "alıcı görünümünde" gerek web sayfasından, gerek fiziki ortamda **fide satın alınması** ve bu işlemlere ilişkin **fide**, fatura, banka havalesi vs gibi belgelerin derlenmesi ve bu şekilde satın alınan fideleler üzerinde sulh hukuk hakimine başvurularak Hukuk Muhakemeleri Kanunu gereğince dava açmadan tespit yapılmasında yarar bulunmaktadır.

VI)- **Elektronik ortamda yapılan ve yasadışı tohum pazarlama olduğuna inanılan web sayfalarının** görüntü olarak NOTER de hukukî tespitlerinin yapılabilmesi ve bunların daha sonra açılacak davalarda delil olarak kullanılabilmesi unutulmamalıdır.

VII)- **Yasadışı tohum faaliyetini bir diğer TSÜAB üyesinin icra etmesi halinde** TSÜAB Disiplin Yönetmeliğinin hükümlerinin uygulanması için TSÜAB'a yazılı olarak başvurunun da mücadele yöntemleri arasında yer aldığını vurgulamakta yarar bulunmaktadır.

VIII)- **Marka halinizin ihlal edilmesi halinde**, TSÜAB la işbirliği yaparak TSÜAB web sayfasının sahte marka/ambalaj başlığı altında yer alan yöntemin de izlenebileceğini hatırlatmakta yarar bulunmaktadır.

2-ETHICAL RULES/ CODE OF CONDUCT OF TSÜAB

TSÜAB üyelerinin uymayı peşinen kabul ettiği

TSÜAB members agree to comply in advance

ETİK KURALLAR

The CODE OF ETHICS

1. Tüm tohumculuk kuruluşları uzun vadeli iş yapmak zorunda olan, sattıkları ürünün yetiştiriciler için hayati önemine müdrik, ciddi kuruluştur,
2. Hiçbir TSÜAB üyesi çalışanı, diğer firma ürünleri ve çalışanları hakkında kötü konuşmaz-kimseyi konuşturamaz; ortak söylemimiz "diğer firmalar da iyidir, ancak biz ondan daha iyiyiz"dir.
3. Diğer kuruluşların başına gelen ve her tohum firmasının başına gelebilecek (çeşit karışıklığı, vb...) sorunlar ile karşılaşıldığında, TSÜAB üyesi firma temsilcilerinin tavrı olayı alevlendirme yerine söndürme yanlısı olur,
4. Hiçbir TSÜAB üyesi, izin almadan diğer kuruluşların çeşidine sahip çıkıp, çoğaltmaz, başka isim altında dahi satışa sunmaz,
5. Hiçbir TSÜAB üyesi diğer kuruluşların üretim yaptırdığı sözleşmeli üreticilerinden tohum tedarik etmez, kurulmuş olan ticari ilişkileri bozacak davranış ve tekliflerde bulunmaz,

1. Having aware of the vital importance of the products they sell to grovers/farmers, all seed firms are serious/responsible organizations who have long term business ambitions,
2. None of TSÜAB members' employee acts in disparagement about other companys' products and employees - and never let anyone disparage. Our common discourse is "other companies are good either, but we are the better",
3. Whenever it was faced with problems (as variety purity, etc.) that may happen to other organizations and every seed company, the attitude of the representative of TSÜAB member companys shall be in favor of extinguishing/solving the problem rather than inflaming it,
4. None of TSÜAB members own and propagate the variety of other organizations without permission, or offer them for sale even under a different denomination,
5. None of TSÜAB member company procure seeds from the contracted growers of other organisations/ companies, they do not involve any act and offer that might disrupt the established commercial relations,

6. Üye firmalar, tohumcu diğer kuruluşların personeline daha iyi ekonomik şartlar teklif ederek, transfer girişiminde bulunmaz; bu tür iş değiştirmeler ancak kuruluşların görüşüp, kendi aralarında mutabakatları ile olur,
7. Üyeler, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile ilişkilerinde öncelikle TSÜAB'ı devreye sokar, mümkün olduğu ölçüde münferit girişimlerden kaçınırlar,
8. Üyeler, Alt Birliğin 5553 sayılı Kanun çerçevesinde kurulmuş, sektördeki tek yasal mesleki örgüt olma özelliğini dikkate alarak, TSÜAB'ın ve üyelerinin ismini küçültücü davranışlardan kaçınırlar,
9. Alt Birliğin geliştirilmesi ve sektöre daha iyi hizmet etmesinin üyelerin çalışmalara aktif katılımları ile mümkün olduğuna inanan Alt Birlik üyeleri, TSÜAB'ın çalışmaları için gerekli maddi ve manevi desteği zamanında sağlamayı ihmal etmezler,
10. Üyeler, diğer tohumculuk firmaları ile olan anlaşmazlıklarında Alt Birliklerini anlaşıma, uyuşma ve hakemlik sağlayan bir merkez olarak görürler,
11. Üyeler, tohumculuk konusunda yürürlükte bulunan Yasa, Tüzük, Genelgeler ve Alt Birlik tarafından alınan kararlara ve iş ahlakına uyarlar,

6. The Member firms do not attempt to transfer by offering better economic conditions to the staff of other seed organizations; such job changes can only be done by the negotiations of the organizations and their mutual agreement,
7. The Members, primarily engage TSÜAB in their relations with the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, and avoid individual initiatives as much as possible,
8. The Members avoid acts that degrade the name of TSÜAB and its members, taking into account the feature of the Sub-Union being the only legal professional organization in the sector established within the framework of Law No. 5553,
9. Believing that the development of the Sub-Union and its better service to the sector is possible with the active participation of the members in the works, the members of the Sub-Union do not neglect to provide the necessary financial and moral support for the work of TSÜAB,
10. The Members see their Sub-Union as a center providing agreement, compromise and arbitration in their disputes with other seed companies,
11. The Members abide by the laws, regulations, circulars and the decisions taken by the Sub-Union and the business ethics on seed growing,

12. Üyeler, tohum üretimi, paketleme ve satışı konularında yapılacak geçerli sözleşmelere uyarlar,	12. The Members comply with valid contracts to be made on seed production/propagation, packaging and sales,
13. Üyeler, tohumculuk konusunda ortaya çıkan tartışmalarla ilgili hukuki kararlara ve hakem anlaşmalarına uyarlar,	13. The Members abide by the legal decisions and arbitration awards regarding the disputes arising on seed related matters,
14. Üyeler, tohum kalitesinde güvenceyi sağlamak üzere etiket bilgilerine uyarlar,	14. The Members act in line with the label information to provide assurance in seed quality,
15. Üyeler, tohum konusunda ıslahçı haklarına uyarlar,	15. The Members respects the breeders' rights,
16. Üyeler yukarıda yazılan hususlara uymak suretiyle Alt Birliğin bütünlüğünü ve onurunu korurlar.	16. The Members protect the integrity and dignity of the Sub-Union by complying with the rules indicated above.

3-DISCIPLINARY PROVISIONS OF TSUAB DISCIPLINARY REGULATION

* Unofficial translation made by TSUAB Legal Unit as of 28 September 2020.

* Gayrı resmi tercüme 28 Eylül 2020 itibariyle TSUAB Hukuk Müşavirliği tarafından yapılmıştır.

(Sadece ilgili maddeler alınmıştır, Yönetmeliğin tamamı için bkz. TSUAB web sayfasının MEVZUAT bölümü: <http://www.tsuab.org.tr/Kategori/2>)

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1—Bu Yönetmeliğin amacı, Alt Birlik üyeleri hakkında, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verecek yetkili organları, disiplin cezalarını vermeye yetkili organları, disiplin cezalarına karşı yapılacak itirazların usul ve esasları ve disiplinle ilgili diğer hususları düzenlemektir.

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Cezaları

Disiplin Cezası Türleri

Madde 4—(04.05 2019 günlü Genel Kurul Kararı ile değişik) Alt Birlik üyelerine uygulanacak disiplin cezaları şunlardır:

- Uyarma:** Bu Yönetmeliğin 5. Maddesini ihlal eden Alt Birlik üyesine, tohumculuk ile ilgili faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili görev ve davranışlarında Alt Birlik tarafından belirlenen meslek ahlakı kurallarına uyması gerektiğinin hatırlatılması ve uymama halinde kınama ve kınama cezasının ilânı ile cezalandırılacağı yazılı olarak bildirilmesidir.
- Kınama ve İlân Etme:** Bu Yönetmeliğin 6. Maddesini ihlal eden Alt Birlik üyesine, ihlâl teşkil eden eyleminden dolayı kınama cezası ile cezalandırıldığının ve söz konusu cezanın Alt Birlik üyelerine ve umuma ilân edileceğinin yazı ile bildirilmesidir."

Uyarma Cezası

Madde 5—Uyarma cezası aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Alt Birlikçe yayımlanan, genelge ve yönerge hükümlerine aykırı olarak, disiplini bozucu hareketlerde bulunulması,
- Diğer üye hakkında, ilgili kuruluşlara asılsız ihbar veya şikayette bulunulması,

- En az iki kez yazı ile istenmesine rağmen, Alt Birlik borçlarının haklı gerekçe olmaksızın ödenmemesi,
- Faaliyetin yürütülmesi esnasında; çıkar çatışmalarına taraf olunması,
- TSÜAB isminin ve üyelerinin ismini küçültücü davranışlar içine girmek,
- Üyelerin birbirleri ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni bozucu davranışlarda bulunmak,
- Sözleşmeli üretimde bir firmanın anlaştığı yetiştiricilerle yeni pazarlığa girmek,
- Ticari işlemler hariç olmak üzere, TSÜAB diğer üyelerini de ilgilendiren herhangi bir konu ile ilişkili olarak üyenin TKB ile temasa geçmesi
- Üyelerin TSÜAB genel kurul ve yönetim kurulunun kararlarına uygun davranmamak/aykırı hareket etmek

Kınama ve İlân Etme Cezası

Madde 6—((04.05 2019 günlü Genel Kurul Kararı ile değişik) Kınama ve ilân etme cezası, aşağıdaki durumlarda uygulanır:

- Üç yıllık bir dönem içinde uyarma cezası gerektiren eylemlerin yinelenmesi,
- Bir firma tarafından tescil ettirilmiş bir çeşidin diğer bir firma tarafından izinsiz kullanılması, çoğaltılması, başka isim altında satışa sunulması,
- Bir diğer üyenin elemanlarını izinsiz almak,
- Başka bir firmaya ait ürün ve ambalaj taklidi yapmak,
- Çiftçileri yanlış bilgi ve reklam yolu ile yanıltmak,
- Kaçak ve açıkta tohum satmak,
- Birbirini, çalışanlarını veya ürünlerini kötülemek, diğer üyeler hakkında olumsuz yorumlarda bulunmak,
- Bir üyenin üretim yaptırdığı sözleşmeli üreticilerden tohum tedarik edilmesi,
- Ulusal ve uluslar arası ticari anlaşmalarla bayilik, temsilcilik alan bir firmaya karşı girişimle bu imkanları kendisine çekmek,
- Tohum üretimi, paketleme ve satışı konularında yapılan geçerli sözleşmelere uymamak

- k. Meslek ahlakı ve ticari ahlak bakımından üyeler arası dayanışmaya ve tohumculuk sektörüne zarar verici davranışlarda bulunmak.

Yönetim Kurulu tarafından disiplin suçu olarak değerlendirilen ve ceza tayini istemiyle Disiplin Kuruluna gönderilen kovuşturma konusu eylemlerin aynı zamanda Türk Ceza Kanunu ve/veya diğer özel kanunlarda öngörülmüş cezayı gerektirir eylemlerden olması halinde; Yönetim kurulu konusuna göre ilgili merciler (Cumhuriyet Başsavcılığı, Maliye Bakanlığı, MASAK, Gümrük Müsteşarlığı, v.b.) nezdinde suç duyurusunda bulunur.

4-UNFAIR COMPETITION PROVISIONS OF TURKISH COMMERCIAL CODE

(Sadece Haksız Rekabet hükümlerine yer verilmiştir.)

Kanun Numarası : 6102
Kabul Tarihi : 13/1/2011
Yayımlandığı R.Gazete: Tarih : 14/2/2011 Sayı : 27846
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 50

DÖRDÜNCÜ KISIM

Haksız Rekabet

A) Genel olarak

I – Amaç ve ilke

MADDE 54–

(1) Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.

(2) Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

II – Dürüstlük kuralına aykırı davranışlar, ticari uygulamalar

MADDE 55–(1) Aşağıda sayılan hâller haksız rekabet hâllerinin başlıcalarıdır:

a) Dürüstlük kuralına aykırı reklamlar ve satış yöntemleri ile diğer hukuka aykırı davranışlar ve özellikle;

1. Başkalarını veya onların mallarını, iş ürünlerini, fiyatlarını, faaliyetlerini veya ticari işlerini yanlış, yanıltıcı veya gereksiz yere incitici açıklamalarla kötülemek,
2. Kendisi, ticari işletmesi, işletme işaretleri, malları, iş ürünleri, faaliyetleri, fiyatları, stokları, satış kampanyalarının biçimi ve iş ilişkileri hakkında gerçek dışı veya yanıltıcı açıklamalarda bulunmak veya aynı yollarla üçüncü kişiyi rekabette öne geçirmek,
3. Paye, diploma veya ödül almadığı hâlde bunlara sahipmişçesine hareket ederek müstesna yeteneğe malik bulunduğu zannını uyandırmaya çalışmak veya buna elverişli doğru olmayan meslek adları ve sembolleri kullanmak,

4. Başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak,
5. Kendisini, mallarını, iş ürünlerini, faaliyetlerini, fiyatlarını, gerçeğe aykırı, yanıltıcı, rakibini gereksiz yere kötüleyici veya gereksiz yere onun tanınmışlığından yararlanacak şekilde; başkaları, malları, iş ürünleri veya fiyatlarıyla karşılaştırmak ya da üçüncü kişiyi benzer yollardan öne geçirmek,
6. Seçilmiş bazı malları, iş ürünlerini veya faaliyetleri birden çok kere tedarik fiyatının altında satışa sunmak, bu sunumları reklamlarında özellikle vurgulamak ve bu şekilde müşterilerini, kendisinin veya rakiplerinin yeteneği hakkında yanıltmak; şu kadar ki, satış fiyatının, aynı çeşit malların, iş ürünlerinin veya faaliyetlerinin benzer hacimde alımında uygulanan tedarik fiyatının altında olması hâlinde yanıltmanın varlığı karine olarak kabul olunur; davalı, gerçek tedarik fiyatını ispatladığı takdirde bu fiyat değerlendirmeye esas olur,
7. Müşteriyi ek edimlerle sunumun gerçek değeri hakkında yanıltmak,
8. Müşterinin karar verme özgürlüğünü özellikle saldırgan satış yöntemleri ile sınırlamak,
9. Malların, iş ürünlerinin veya faaliyetlerin özelliklerini, miktarını, kullanım amaçlarını, yararlarını veya tehlikelerini gizlemek ve bu şekilde müşteriyi yanıltmak,
10. Taksitle satım sözleşmelerine veya buna benzer hukuki işlemlere ilişkin kamuya yapılan ilanlarda unvanını açıkça belirtmemek, peşin veya toplam satış fiyatını veya taksitle satımdan kaynaklanan ek maliyeti Türk Lirası ve yıllık oranlar üzerinden belirtmemek,
11. Tüketici kredilerine ilişkin kamuya yapılan ilanlarda unvanını açıkça belirtmemek veya kredilerin net tutarlarına, toplam giderlerine, efektif yıllık faizlerine ilişkin açık beyanlarda bulunmamak,
12. İşletmesine ilişkin faaliyetleri çerçevesinde, taksitle satım veya tüketici kredisi sözleşmeleri sunan veya akdeden ve bu bağlamda sözleşmenin konusu, fiyatı, ödeme şartları, sözleşme süresi, müşterinin cayma veya fesih hakkına veya kalan borcu vadeden önce ödeme hakkına ilişkin eksik veya yanlış bilgiler içeren sözleşme formülleri kullanmak.

b) Sözleşmeyi ihlale veya sona erdirmeye yöneltmek; özellikle;

1. Müşterilerle kendisinin bizzat sözleşme yapabilmesi için, onları başkalarıyla yapmış oldukları sözleşmelere aykırı davranmaya yöneltmek,
2. Üçüncü kişilerin işçilerine, vekillerine ve diğer yardımcı kişilerine, haketmedikleri ve onları işlerinin ifasında yükümlülüklerine aykırı davranmaya yöneltebilecek yararlar sağlayarak veya önererek, kendisine veya başkalarına çıkar sağlamaya çalışmak,
3. İşçileri, vekilleri veya diğer yardımcı kişileri, işverenlerinin veya müvekkillerinin üretim ve iş sırlarını ifşa etmeye veya ele geçirmeye yöneltmek,
4. Onunla kendisinin bu tür bir sözleşme yapabilmesi için, taksitle satış, peşin satış veya tüketici kredisi sözleşmesi yapmış olan alıcının veya kredi alan kişinin, bu sözleşmeden caymasına veya peşin satış sözleşmesi yapmış olan alıcının bu sözleşmeyi feshetmesine yöneltmek.

c) Başkalarının iş ürünlerinden yetkisiz yararlanma; özellikle;

1. Kendisine emanet edilmiş teklif, hesap veya plan gibi bir iş ürününden yetkisiz yararlanmak,
2. Üçüncü kişilere ait teklif, hesap veya plan gibi bir iş ürününden, bunların kendisine yetkisiz olarak tevdi edilmiş veya sağlanmış olduğunun bilinmesi gerektiği hâlde, yararlanmak,
3. Kendisinin uygun bir katkısı olmaksızın başkasına ait pazarlanmaya hazır çalışma ürünlerini teknik çoğaltma yöntemleriyle devralıp onlardan yararlanmak.

d) Üretim ve iş sırlarını hukuka aykırı olarak ifşa etmek; özellikle, gizlice ve izinsiz olarak ele geçirdiği veya başkaca hukuka aykırı bir şekilde öğrendiği bilgileri ve üretenin iş sırlarını değerlendiren veya başkalarına bildiren dürüstlüğü aykırı davranmış olur.

e) İş şartlarına uymamak; özellikle kanun veya sözleşmeyle, rakiplere de yüklenmiş olan veya bir meslek dalında veya çevrede olağan olan iş şartlarına uymayanlar dürüstlüğü aykırı davranmış olur.

f) Dürüstlük kuralına aykırı işlem şartları kullanmak. Özellikle yanıltıcı bir şekilde diğer taraf aleyhine;

1. Doğrudan veya yorum yoluyla uygulanacak kanuni düzenlemeden önemli ölçüde ayrılan, veya

2. Sözleşmenin niteliğine önemli ölçüde aykırı haklar ve borçlar dağılımını öngören, önceden yazılmış genel işlem şartlarını kullananlar dürüstlüğü aykırı davranmış olur.

B) Hukuki sorumluluk

I - Çeşitli davalar

MADDE 56- (1) Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse;

a) Fiilin haksız olup olmadığının tespitini,

b) Haksız rekabetin men'ini,

c) Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesini ve tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını,

d) Kusur varsa zarar ve ziyanın tazminini,

e) Türk Borçlar Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen şartların varlığında manevi tazminat verilmesini,

isteyebilir. Davacı lehine ve (d) bendi hükmünce tazminat olarak hâkim, haksız rekabet sonucunda davalının elde etmesi mümkün görülen menfaatin karşılığına da karar verebilir.

(2) Ekonomik çıkarları zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek müşteriler de birinci fıkradaki davaları açabilirler, ancak araçların ve malların imhasını isteyemezler.

(3) Ticaret ve sanayi odaları, esnaf odaları, borsalar ve tüzüklerine göre üyelerinin ekonomik menfaatlerini korumaya yetkili bulunan diğer meslekî ve ekonomik birlikler ile tüzüklerine göre tüketicilerin ekonomik menfaatlerini koruyan sivil toplum kuruluşlarıyla kamusal nitelikteki kurumlar da birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davaları açabilirler.

(4) Bir kimse aleyhine birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri gereğince verilmiş olan hüküm, haksız rekabete konu malları, doğrudan veya dolaylı bir şekilde ondan ticari amaçla elde etmiş olan kişiler hakkında da icra olunur.

II – Çalıştırmanın sorumluluğu

MADDE 57- (1) Haksız rekabet fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmiş olursa, 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, çalıştırana karşı da açılabilir.

(2) 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde yazılı davalar hakkında Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

III – Basın, yayın, iletişim ve bilişim kuruluşlarının sorumluluğu

MADDE 58- (1) Haksız rekabet, her türlü basın, yayın, iletişim ve bilişim işletmeleriyle, ileride gerçekleşecek teknik gelişmeler sonucunda faaliyete geçecek kuruluşlar aracılığıyla işlenmişse, 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, ancak, basında yayımlanan şeyin, programın; ekranda, bilişim aracında veya benzeri ortamlarda görüntülenenin; ses olarak yayımlananın veya herhangi bir şekilde iletilenin sahipleri ile ilan veren kişiler aleyhine açılabilir; ancak;

a) Yazılı basında yayımlanan şey, program, içerik, görüntü, ses veya ileti, bunların sahiplerinin veya ilan verenin haberi olmaksızın ya da onayına aykırı olarak yayımlanmışsa,

b) Yazılı basında yayımlanan şeyin, programın, görüntünün, ses veya iletinin sahibinin veya ilan verenin kim olduğunun bildirilmesinden kaçınılrsa,

c) Başka sebepler dolayısıyla yazılı basında yayımlanan şeyin, programın, görüntünün, sesin, iletinin sahibinin veya ilan verenin meydana çıkarılması veya bunlara karşı bir Türk mahkemesinde dava açılması mümkün olmazsa,

yukarıda anılan davalar, yazı işleri müdürü, genel yayın yönetmeni, program yapımcısı, görüntüyü, sesi, iletiyi, yayın, iletişim ve bilişim aracına koyan veya koyduran kişi ve ilan servisi şefi; bunlar gösterilemiyorsa, işletme veya kuruluş sahibi aleyhine açılabilir.

(2) Birinci fıkrada öngörülen hâller dışında, aynı fıkrada sayılan kişilerden birinin kusuru hâlinde sıraya bakılmaksızın dava açılabilir.

(3) 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde yazılı davalarda Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(4) Haksız rekabet fiilinin iletimini başlatmamış, iletimin alıcısını veya fiili oluşturan içeriği seçmemiş veya fiili gerçekleştirecek şekilde değiştirmemişse, bu maddenin birinci fıkrasındaki davalar hizmet sağlayıcısı aleyhine açılmaz; tedbir kararı verilemez. Mahkeme haksız rekabet eyleminin olumsuz sonuçlarının kapsamlı veya vereceği zararın büyük olacağı durumlarda ilgili hizmet sağlayıcısını da dinleyerek, haksız rekabet fiilinin sona erdirilmesini

veya önlenmesine ilişkin tedbir kararını hizmet sağlayıcı aleyhine de verebilir veya içeriğin geçici olarak kaldırılması dâhil somut olaya uyan uygulanabilir başka tedbirler alabilir.

IV – Kararın ilanı

MADDE 59- (1) Mahkeme, davayı kazanan tarafın istemiyle, gideri haksız çıkan taraftan alınmak üzere, hükmün kesinleşmesinden sonra ilan edilmesine de karar verebilir. İlanın şeklini ve kapsamını mahkeme belirler.

V – Zamanaşımı

MADDE 60- (1) 56 ncı maddede yazılı davalar, davaya hakkı olan tarafın bu hakların doğumunu öğrendiği günden itibaren bir yıl ve her hâlde bunların doğumundan itibaren üç yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Şu kadar ki, haksız rekabet fiili aynı zamanda 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince daha uzun dava zamanaşımı süresine tabi olan cezayı gerektiren bir fiil niteliğinde ise, bu süre hukuk davaları için de geçerli olur.

VI – İhtiyati tedbirler

MADDE 61- (1) Dava açma hakkını haiz bulunan kimsenin talebi üzerine mahkeme, mevcut durumun olduğu gibi korunmasına, 56 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde öngörüldüğü gibi haksız rekabet sonucu oluşan maddi durumun ortadan kaldırılmasına, haksız rekabetin önlenmesine ve yanlış veya yanıltıcı beyanların düzeltilmesine ve diğer tedbirlere, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun ihtiyati tedbir hakkındaki hükümlerine göre karar verebilir.

(2) Ayrıca, hak sahibinin yetkilerine tecavüz oluşturması hâlinde cezayı gerektiren haksız rekabet konusu mallara, ithalat veya ihracat sırasında hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından ihtiyati tedbir niteliğinde el konulabilir.

(3) El koyma ile ilgili uygulama bu konudaki mevzuata tabidir.

(4) Gümrük idarelerindeki tedbir veya el koyma kararının tebliğinden itibaren on gün içinde, esas hakkında ilgili mahkemede dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa idarenin el koyma kararı ortadan kalkar.

C) Ceza sorumluluğu

I – Cezayı gerektiren fiiller

MADDE 62- (1) a) 55 inci maddede yazılı haksız rekabet fiillerinden birini kasten işleyenler,

b) Kendi icap ve tekliflerinin rakiplerinkine tercih edilmesi için kişisel durumu, ürünleri, iş ürünleri, ticari faaliyeti ve işleri hakkında kasten yanlış veya yanıltıcı bilgi verenler,

c) Çalışanları, vekilleri veya diğer yardımcı kimseleri, çalıştırmanın veya müvekkillerinin üretim veya ticaret sırlarını ele geçirmelerini sağlamak için aldatanlar,

d) Çalıştıranlar veya müvekkillerden, işçilerinin veya çalışanlarının ya da vekillerinin, işlerini gördükleri sırada cezayı gerektiren bir haksız rekabet fiilini işlediklerini öğrenip de bu fiili önlemeyenler veya gerçeğe aykırı beyanları düzeltmeyenler,

fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, 56 ncı madde gereğince hukuk davasını açma hakkını haiz bulunanlardan birinin şikâyeti üzerine, her bir bent kapsamına giren fiiller dolayısıyla iki yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılırlar.

II – Tüzel kişilerin cezai sorumluluğu

MADDE 63- (1) Tüzel kişilerin işlerini görmeleri sırasında bir haksız rekabet fiili işlenirse 62 nci madde hükmü, tüzel kişi adına hareket eden veya etmesi gerekmiş olan organın üyeleri veya ortakları hakkında uygulanır. Haksız rekabet fiilinin bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine de karar verilebilir.

5-RELEVANT PROVISIONS OF TURKISH CUSTOMS CODE and CUSTOMS REGULATION for SEIZURE AT THE BORDER / ELECTRONIC APPLICATION GUIDE for BORDER ENFORCEMENT

Resmi Gazete Tarihi: 07.10.2009 Resmi Gazete Sayısı: 27369 (Mükerrer)

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

(Sadece Fikri Mülkiyet Hakları ile ilgili Gümrüklerde El Koyma Maddelerine yer verilmiştir.)

İKİNCİ KISIM

Fikri ve Sınai Hakların Korunması

Tanımlar

MADDE 100 – (1) Bu kısımda geçen;

a) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun, 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitleri Üzerinde İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken hakları düzenleyen diğer mevzuat ile korunan hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı,

b) Hak sahibi:

1) Fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken haklara sahip olan kişiyi,

2) Birinci alt bentte sayılan fikri ve sınai hakları kullanmak için yetki verilen kişi veya temsilcisi ile hak sahibinin temsilcisini,

c) Sahte eşya:

1) Ambalajı da dahil olmak üzere, yetkisiz olarak hak sahibinin aynı tip eşya için geçerli tescilli markası ile aynı ticari markayı veya esas yönleri itibarıyla bu ticari markadan ayırt edilemeyen bir ticari markayı taşıyan ve bu yolla fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkı ihlal eder nitelikteki eşyayı,

2) Sahte eşyayla birlikte veya ayrı olarak birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda gümrüğe sunulan logo, etiket, stiker, broşür, kullanım kılavuzu, garanti belgesi gibi her türlü marka simgesini,

3) Birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda ve sahte eşyadan ayrı olarak gümrüğe sunulan, sahte eşyanın markalarını taşıyan ambalaj malzemelerini,

ç) Korsan eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre tescil edilmiş , telif hakkı veya bağlantılı haklar veya tasarım hakkına konu eşyanın hak sahibinin veya bu hak sahibi tarafından üretim yapılan ülkede yetkilendirilen kişinin rızası dışında kopyalanan veya bu kopyaları içeren eşyayı, ifade eder.

(2) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı üretmek amacıyla özellikle tasarlanan veya uyarlanan ve kullanılması halinde hak sahibinin fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkının ihlal edilmesine sebep olacak kalıp ve matrisler de birinci fıkrada sayılan eşya olarak kabul edilir.

Kapsam

MADDE 101 – (1) Gümrük idareleri, Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıt değiştiren eşya da dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma konu, fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen veya bu hakları ihlal eder nitelikteki eşya ile ilgili olarak 102 ila 104 üncü madde hükümlerine göre işlem yapar.

(2) Hak sahibinin izni ile ticari markaya sahip olmuş, patent veya faydalı model hakları, telif veya bağlantılı haklar, tasarım hakları, entegre devre topografyası hakkı, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı veya coğrafi işaret hakkı ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın hak sahibinin rızası dışında birinci fıkrada belirtilen durumlardan birine tabi olması veya hak sahibinin onayladığından farklı koşullarda üretilmesi veya başka koşullarda 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilenden farklı bir fikri ve sınai hak ile korunması halinde söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

Gümrük idaresince re'sen yapılacak işlemler

MADDE 102 – (1) (Değişik:RG-2/12/2010-27773) Gümrük idaresince Kanunun 57 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca re'sen alıkonulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya için, 103 üncü madde uyarınca başvuruda bulunmak üzere hak sahibine; ayrıca beyan sahibi veya eşyayı elinde bulundurana alıkoyma veya durdurma işlemini takip eden ilk iş günü içerisinde bildirimde bulunulur.

(2) Gümrük idareleri, hak sahibine olası hak ihlaline ilişkin tebliğde bulunmadan önce eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olduğuna dair şüphe duyulan hususları desteklemek amacıyla hak sahibinden gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri talep edebilir. Bu aşamada, hak sahibine eşyanın miktarı ve niteliği dışındaki bilgiler açıklanmaz.

Gümrük idarelerine başvuru

MADDE 103 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması talebi **ek-13**'te yer alan Fikri ve Sınai Hakların İhlali İle İlgili Olarak Gümrük İdaresinin Harekete Geçmesine İlişkin Başvuru Formu ile elektronik olarak gümrük idaresine yapılır. Başvurular elektronik veri değişimi sistemi aracılığı ile de yapılabilir. Ayrıca hak sahibinin yurtdışında yerleşik olması halinde 100 ila 111 inci maddeler kapsamındaki işlemler, ancak Türkiye'de yerleşik temsilcisi aracılığıyla yapılabilir.

(2) Başvurularda, söz konusu eşyanın gümrük idaresince tanınmasına imkan verecek şekilde;

- a) Eşyanın tam ve ayrıntılı teknik tanımı,
 - b) Hak sahibince sahteciliğin tür ve şekline ilişkin olarak verilebilecek her türlü bilgi,
 - c) Hak sahibince belirlenen irtibat sağlayacak kişinin isim ve adres bilgisi, bulunması zorunludur.
- (3) (Değişik:RG-2/12/2010-27773) Bu madde uyarınca yapılacak başvurulara, başvuru sahibinin söz konusu eşya ile ilgili olarak hak sahibi olduğunu ve hakkın Türkiye'de tescil edildiğini kanıtlayan bir belgenin de eklenmesi gerekir.
- (4) Başvuru sırasında, bilindiği takdirde, hak sahiplerince;
- a) Orijinal eşyanın başvurunun yapıldığı ülkenin piyasasındaki vergi öncesi kıymeti,
 - b) Eşyanın gönderildiği veya gönderilmesi planlanan yer,
 - c) Sevkiyata veya ambalaja ilişkin ayrıntılar,
 - ç) Planlanmış olan varış veya yola çıkış tarihi,
 - d) Taşıyıcı firma ve taşımada kullanılan araca ilişkin bilgi,
 - e) İthalatçı, ihracatçı veya eşyanın zilyedine ilişkin bilgiler,
 - f) Eşyanın üretildiği ülke veya ülkeler ve eşya sevkiyatında kullanılan güzergahlar,

g) Orijinal eşya ile bu eşyaya ilişkin hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya arasındaki teknik farklılıklar, **bildirilir**.

(5) Ayrıca, başvuruda belirtilen fikri ve sınai hakkın niteliğine mahsus olarak ayrıntılı bilgi istenilebilir.

(6) Hak sahibi, başvuru dilekçesinde, gümrük idaresinin harekete geçmesini istediği sürenin uzunluğunu tam olarak belirtmelidir. Ancak bu süre bir yılı geçemez. Sürenin başlangıcında başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih esas alınır. Başvuru dilekçeleri ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu bilgilerden herhangi birini içermeyen dilekçeler işleme konulmaz. Başvuru, içeriğinde bulunması gerekli unsurlar eksiksiz olarak tamamlandığında yenilenebilir.

(7) Başvurunun yapıldığı tarihten itibaren otuz iş günü içinde başvuru incelenerek sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(8) Başvurunun kabul edilmesi halinde, gümrük idaresi söz konusu kararın ne kadar süre ile geçerli olduğunu da açıkça belirtir. Bu süre hak sahibinin başvurusu ile uzatılabilir. Sürelerle ilgili olarak altıncı fıkra hükümleri geçerlidir.

(9) Gümrük idaresi tarafından başvurunun kabul edilmemesi halinde, söz konusu karar gerekçeleri belirtilmek ve Kanunun 242 nci maddesine istinaden itiraz yolu açık olmak suretiyle hak sahibine bildirilir.

(10) Başvurunun işleme konulması sırasında ortaya çıkan idari masrafların hak sahibince karşılanması talep edilemez. Ancak, eşyanın fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerini ihlal eder nitelikte olduğunun tespiti amacıyla gerçekleştirilen tahlil ve ekspertiz ücretleri ile fazla mesai ücretleri hak sahibi veya temsilcisi tarafından karşılanır.

(11) 105 inci maddede belirtilen işlemlere hak sahibinin kendi tasarrufu veya ihmali ile devam edilememesi veya söz konusu eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olmadığına tespit edilmesi halinde, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerini gerçekleştiren kişilere karşı sorumluluğu kabul ettiğine dair elektronik beyanı da başvuruya eklenir. Bu beyanda hak sahibi 104 ve 105 inci maddelerde belirtilen eşyanın gümrük gözetimi altında tutulmasına ilişkin tüm masrafları üstlendiğini belirtmelidir.

(12) Eşya üzerindeki fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkın sona ermesi veya süresinin bitmesi hallerinde, durumun hak sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur. Ayrıca, bu madde kapsamında gümrük idaresine verilen yanlış veya eksik bilgilerden ya da mevcut verilerin güncellenmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek yanlış uygulamalardan hak sahibi sorumludur.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 104– (1) Hak sahibinin başvurusu üzerine, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerine tabi eşyanın fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyması halinde gümrük idaresi eşyanın gümrük işlemlerini durdurur veya eşyayı alıkoyar.

(2) Gümrük idaresi hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya Kanunun 37 nci maddesine göre eşyanın zilyedine eşyanın alıkonulduğunu veya gümrük işlemlerinin durdurulduğunu takip eden ilk iş günü içerisinde bildirir. Gizli nitelikte ve mesleki sır kapsamında olan bilgiler ile ticari ve endüstriyel (Değişik ibare:RG-2/12/2010-27773) sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, alıcı, gönderici, beyan sahibi ve eşyanın zilyedine ilişkin isim ve adres bilgileri ile söz konusu eşyanın menşe ve kaynak ülkesi, gibi bilgiler yetkili yargı merciine müracaatta kullanılmak amacıyla talepte bulunan hak sahibine verilir.

(3) Gümrük idaresi, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerinden herhangi birinde yer alan kişilerin ve başvuru sahibinin gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyayı kontrol etmesine izin verir ve hak sahibinin talebi üzerine eşyanın muayenesi sırasında sadece tahlil edilmek ve sonraki işlemleri kolaylaştırmak amacıyla hak sahibine teslim etmek için söz konusu eşyadan numune alabilir. 101 inci maddede yer alan şartlara uygun olarak alınan numuneler tahlilin sonuçlanmasının ardından ve eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanmasından önce gümrük idaresine geri gönderilir. Numunelere ilişkin her türlü tahlil hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir.

Kolaylaştırılmış imha

MADDE 105 – (1) Gümrük idaresince 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemleri sırasında fikri ve sınai bir hakkı ihlal ettiğinden şüphelenilen eşya Kanunun 53 üncü maddesine istinaden mahkemede dava açılmaksızın veya mahkeme kararı beklenmeksizin bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha edilebilir.

(2) İmha işlemi, gümrük idaresince eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğunun veya alıkonulduğunun tebliğ edilmesini takip eden on iş günü, bozulabilir eşya için ise üç iş günü içerisinde, hak sahibi tarafından;

a) Eşyanın 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyduğuna ilişkin olarak hazırlanmış ve fikri ve sınai hakları ihlal eden unsurlarına detaylı şekilde yer veren bir dilekçenin,

b) Eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin eşya sahibi veya eşya sahibince yetkilendirilen ve bu konuda resmi makamlarca onaylanmış bir belge ibraz eden beyan sahibi tarafından verilmiş bir muvafakatnamenin,

gümrük idaresine ibraz edilmesi ve bu süreler içerisinde eşya sahibi veya beyan sahibi tarafından itiraz edilmemesi halinde uygulanır. Gümrük idaresinin kabul etmesi şartı ile eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin olarak hazırlanan muvafakatname beyan sahibi veya eşya sahibince doğrudan gümrük idaresine ibraz edilebilir. On işgünlük süre haklı bir mazeretin bulunması halinde on işgünü daha uzatılabilir.

(3) İmha işlemi, gümrük idaresinin gözetimi ve hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir. İmha ile ilgili tüm masraflar hak sahibinden alınır. İmha sırasında eşyadan gümrük idaresince numune alınır.

(4) Beyan sahibi, eşyanın zilyedi veya eşya sahibinin fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphelenilen eşyanın mahkeme kararı olmaksızın imha edilmesine karşı çıkması durumunda 107 inci madde hükümleri uygulanır.

Eşyaya ilişkin bilginin gizliliği

MADDE 106 – (1) İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak gümrük idaresinden temin edilen 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan bilgiler hak sahibince sadece 105 ila 107 inci maddelerde belirtilen amaçlar için kullanılır. Bilginin bu amaçlar dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde geri kalan başvuru geçerlilik süresi boyunca hak sahibinin başvurusu askıya alınabilir. Bu maddenin tekrar ihlali halinde talebin yenilenmesi reddedilebilir.

Eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulması kararından sonra yapılacak işlemler

MADDE 107– (1) 104 üncü maddeye istinaden hak sahibinin başvurusu üzerine gümrük idaresince, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulmasına ilişkin alınan kararın hak sahibine belgegeçer ile veya ilgili idarenin elektronik posta adresinden yapılacak bildirimden itibaren veya 102 nci maddeye istinaden res'en gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak da hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde, hak sahibinin; yetkili mahkemede dava açması ve ihtiyati tedbir kararı alması veya yetkili mahkeme dışında bir mahkemeden ihtiyati tedbir kararı alması ve ihtiyati tedbir kararının alındığı tarihten itibaren on gün içinde yetkili mahkemede dava açması ve bu durumu gösterir bir belgenin gümrük idaresine ibrazı gerekir. Haklı bir mazeretin bulunması halinde gümrük idaresi bu süreyi en fazla on iş gününe kadar uzatabilir.

(2) Bozulabilir eşyada birinci fıkrada belirtilen süre üç iş günüdür ve bu süre uzatılamaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca işlem yapılmaması veya 105 inci maddede yer alan usul çerçevesinde anlaşma sağlanamaması halinde eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük işlemleri durdurulan eşyaya ilişkin teminat

MADDE 108– (1) Bir tasarım hakkını, patenti, ek koruma sertifikasını veya bitki çeşitliliği hakkını ihlal ettiğinden şüphe edilmesi nedeniyle el konulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya;

a) Söz konusu eşya hakkında fikri mülkiyet hakkını ihlal ettiğinin tespitini teminen yasal prosedürün başlatıldığına ilişkin olarak durdurma kararını alan gümrük idaresine bildirimde bulunulmuş olması,

b) Yargı mercilerinin on işgünü süre içerisinde ihtiyati tedbir kararı vermemiş olması,

c) Eşyanın tüm gümrük işlemlerinin tamamlanmış olması,

halinde beyan eden, eşya sahibi, ithalatçısı, taşıyıcısı veya elinde bulundurana bir teminat karşılığında teslim edilir.

(2) Bu madde kapsamında verilecek teminat, hak sahibinin menfaatini korumaya yeterli olmalıdır. Söz konusu teminatın ödenmiş olması, hak sahibinin bu konudaki diğer yasal haklarını kullanmasına engel değildir.

(3) Fikri mülkiyet haklarını ihlal eden eşyaya ilişkin işlemler hak sahibi dışındaki bir kişi tarafından başlatıldığında, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğuna ilişkin bildirimin kendisine ulaştığı tarihten itibaren yirmi işgünü içinde anlaşmazlığa ilişkin yasal süreci başlatmaması halinde alınan teminat çözülür.

(4) Yetkili mahkemede dava açmak ve ihtiyati tedbir kararı almak için verilen sürenin 107 nci maddenin birinci fıkrasına göre on işgünü daha uzatılması halinde, bu maddede belirtilen süre en fazla otuz işgününe kadar uzatılabilir.

İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın depolanması

MADDE 109– (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği şüphesiyle gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, risk ve mali yükümlülükleri hak sahibine ait olmak üzere gümrük gözetimi altında depolanır.

İzin verilmeyecek işlemler

MADDE 110– (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği gerekçesiyle işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın,

a) Türkiye Gümrük Bölgesine girişine,

b) Serbest dolaşıma girişine,

c) Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine,

ç) İhracına,

d) Yeniden ihracına,

e) Şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulmasına,

f) Serbest bölgeye konulmasına,

İzin verilmez.

Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği kesinleşen eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 111– (1) Yetkili mahkemenin söz konusu eşyanın sahte veya korsan olduğuna karar verdiği hallerde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Eşyanın imhasına karar verildiği takdirde, masraflar eşya sahibine ait olmak üzere eşya tasfiye hükümlerine göre imha edilir.

b) Eşyanın niteliklerinin değiştirilmesinden sonra eşya sahibine teslimine karar verilmesi halinde, eşyanın nitelikleri hiçbir şekilde ilk haline gelemeyecek şekilde değiştirilir. Marka ve etiketlerinin sökülmesi eşyanın niteliklerinin değişmesi için yeterli kabul edilmez. Bu işlemlere ilişkin masraflar eşya sahibi tarafından karşılanır. Eşyaya ilişkin, niteliklerinin değiştirilmesinden önce bir gümrük beyannamesi verilmiş olması halinde, söz konusu beyanname iptal edilir. Eşyanın nitelikleri değiştirilmeksizin yeniden ihraç edilmesi şeklindeki talepler reddedilir.

c) Sahte veya korsan eşyanın müsaderesine karar verilmesi halinde, eşyanın tasfiye hükümlerine tabi tutulmasından önce (b) bendinde belirtildiği şekilde nitelikleri değiştirilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİK EKİ 13

1. Başvuru formunun merkezi birim tarafından alındığı tarih: / ... / 20....	FİKRİ VE SİNAİ HAKLARIN İHLALİ İLE İLGİLİ OLARAK GÜMRÜK İDARESİNİN HAREKETE GEÇMESİNE İLİŞKİN BAŞVURU FORMU
2. Başvuru sahibine ilişkin bilgiler: Adı: Ünvan: Adres: Şehir: Posta Kodu: Ülke: Vergi Numarası: Telefon: Cep Telefonu: Faks: E-posta: İnternet adresi:	3. Başvurunun yapıldığı merkezi birim:
4. Başvuru sahibinin durumu (1): - Hak sahibi (*) - Hak sahibinin temsilcisi (*) - Hakkı kullanmaya yetkili kişi (*) - Hakkı kullanmaya yetkili kişinin temsilcisi (*)	
5. Başvuru konusu hak türü (1): - Marka - Tasarım hakkı - Telif hakkı ve bağlantılı haklar - Patent - Coğrafi işaret hakkı - Yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı..... - Faydalı model hakkı..... - Diğer haklar	

6. İrtibat kişinin ad ve adresi (İdari konular) Adı: Telefon: Faks: E-posta: Cep telefonu: İnternet adresi:	7. İrtibat kişinin ad ve adresi (teknik konular) Adı: Telefon: Faks: E-posta: Cep telefonu: İnternet adresi:
8. Orijinal eşyaya ilişkin bilgiler : - Temel bilgiler : Eşyanın cinsi: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTIP): (en az altılı bazda): Eşyanın markası: Eşyanın üretim ülkesi/ülkeleri: Lisanslı üretim hakkına sahip firmalar: (ekleme usulü) Eşyanın taşınmasında izlenen güzergah: Eklenen belge sayısı (2): Diğer yararlı bilgiler: Eklenen belge sayısı (2): - Teknik bilgiler: Eklenen belge sayısı (2): Eklenen fotoğraf sayısı (2):	

9. Sahteciliğin tür ve şekline ilişkin olarak verilebilecek her türlü bilgi:

Orijinal ve şüpheli eşya arasındaki teknik farklılıklar:

Eklenen belge sayısı (2):

Eklenen fotoğraf sayısı (2):

Sahte eşyanın üretim ülkesi/ülkeleri:

Sahte eşyanın taşınmasında izlenen güzergah:

Eklenen belge sayısı (2):

Diğer yararlı bilgiler:

Eklenen belge sayısı (2):

10. Söz konusu eşya ile ilgili olarak hak sahibi olduğunu kanıtlayan belgeler:

Hak sahibinin adı:

Adresi:

Vergi numarası:

Telefon:

Faks:

İnternet adresi:

Eklenen belge sayısı (2):

- Başvuru konusu hak (hak tescil no:.....) / / 20... tarihine kadar geçerlidir.

11. Yukarıda yer alan ve ibraz edilen bilgi ve belgelerin doğruluğunu ve söz konusu bilgi ve belgelerin gümrük intranetinde gümrük personelinin ulaşımına açık olmasını kabul ediyorum.

Bu başvuru ile ilgili olarak Gümrük görevlilerine karşı açılacak bütün davalara, yapılacak işlemlere, iddialara ve alınacak kararlara karşı zararlarını karşılayacağımı veya söz konusu eşyanın gümrük işlemlerinin askıya alınması veya eşyanın alıkonulması ile ilgili olarak ortaya çıkacak olan maliyet ve harcamaları ödeyeceğimi ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinde yer alan fıkri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili bütün hükümleri üstlendiğimi taahhüt ediyorum.

Başvuru sahibinin adı ve soyadı:

Başvuru formunun doldurulduğu tarih:

Yer :

Başvuru sahibinin imzası (**):

12. Merkezi Birim Tarafından Verilen Karar:

-Başvuru Onaylandı Başvuru Kayıt Sayısı:

Tarih	Yer	İmza ve Mühür
gg/aa/yy		

Bu başvuru / ... / tarihine kadar geçerlidir. Başvurunun geçerlilik süresinin uzatılmasına ilişkin talep başvurunun geçerlilik süresinin bitiminden en geç 30 iş günü önce 2 nolu kutuda yer alan merkezi birime verilir.

-Başvuru Reddedildi

Başvurunun reddedilme nedeni ve itiraz prosedürüne ilişkin bilginin yer aldığı gerekçeli karar ektedir.

Tarih	Yer	İmza ve Mühür
gg/aa/yy		

ELECTRONIC APPLICATION FORM FOR BORDER ENFORCEMENT

You can access the guide on the following page of the Ministry of Commerce:

https://uygulama.gtb.gov.tr/FSMH/Klavuz/FSMH_E_BA%C5%9EVURU_REHBER%C4%B0.pdf

Hukuk Müşavirliğinin Önerileri

TSÜAB HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ YASADIŞI TOHUMLA MÜCADELE KONUSUNDA HUKUKİ ÖNERİLER

03/07/2020

I)-Tohumluk satışlarınızda muhakkak **YAZILI sözleşme** yapılması ve bu sözleşmeye:

1-Satılan tohumluğun özel bir alanda çoğaltımı söz konusu ise bu alana, (uygun aralıklarla) kontrol için gelineceği hususunun hukukî dayanağı da vurgulanmak suretiyle hüküm olarak konulması, (bu uygun zaman aralığını; tohum sattığınız bölgelere göre ayrı ayrı belirlemeniz gerekebilir.)

2-Tohum Çeşidinin **korumalı çeşit olması halinde:**

-5042 sayılı Kanunun ilgili maddelerine atfen, izinsiz çoğaltım vs. halinde bu eylemin hapis cezası/adli para cezası gerektirdiği hususunun açıkça, hukuken vurgulanması,

-Çeşidin **korumasız** olması halinde:

--İlgili tür bazındaki Üretim Ve Pazarlama Yönetmeliğinin ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun ihlali halinde; 5553 sayılı Kanun çerçevesinde ihbar hakkınızı kullanacağınızı,

--İzinsiz çoğaltımın; hapis cezası da gerektiren bir haksız rekabet oluşturması nedeniyle Türk Ticaret Kanunun 55 ve 66 maddeleri gereğince mahkemeye başvuru hakkınızın olduğunun

Hukuken sözleşme metninde ifade edilmesinde (önleyici etki yaratacak bir hukuki bilgilendirme olması nedeniyle) yarar bulunmaktadır.

II)- Yukardaki bilgilerden **I/2 numaralı başlık altında yer alan hususların:**

1-"**DİKKAT UYARI**" ifadesi ile birlikte; tohumun pazarlandığı kutu/ambalaj/vs üzerinde MUHAKKAK YER ALMASI na özen gösterilmesi

2-Web sayfasınızda dikkat çekecek bir yazılım uygulaması ile MUHAKKAK YER ALMASI

(Bu şekilde duyuru hususu; ilerde mahkemelerdeki davalarda, hukuken elinizi kuvvetlendirecek bir yardımcı delil olacaktır.)

III)-**Sözleşme olmayan hallerde** (henüz dava açmadan); delil toplamak için işyeri baskınlarının; (yukardaki Kanunlara atıf yaparak) ve açılacak davanın niteliğine göre bu konuda mevcut özel kanundan da yararlanmak (Hukuk Muhakemeleri Kanunu- HMK) suretiyle **HÂKİM KARARI** ile HERZAMAN yapılabileceğinin unutulmamasında yarar bulunmaktadır.

6-TURKEY- COMBATTING ILLEGAL SEED PRACTICES ANNOUNCEMENTS

IV)-Korumalı çeşitler açısından, şirket içinde nelere dikkat edileceği /delil toplamada nasıl davranılacağı/sözleşme ve paketlerde ve web sayfasında nasıl yapılacağı konularında; firma çalışanlarından ilgili olanların eğitilmesi ile ilgili bir strateji oluşturulmasında yarar bulunmaktadır.

V)-Delil toplama amacıyla "alıcı görünümünde"; gerek web sayfasından, gerek fizikî ortamda; TOHUM satın alınması ve bu işlemlere ilişkin 'ALINAN tohumun ambalajı açılmadan', fatura, banka havalesi vs gibi belgelerin derlenmesi ve bu şekilde satın alınan tohum ve belgelerle birlikte sulh hukuk hakimine başvurularak ;Hukuk Muhakemeleri Kanunu gereğince dava açmadan tespit yaptırılmasında yarar bulunmaktadır.

VI)-Elektronik ortamda yapılan ve yasadışı tohum pazarlama olduğuna inanılan web sayfalarının; görüntü olarak NOTER de hukukî tespitlerinin yaptırılabilceği ve bunların daha sonra açılacak davalarda delil olarak kullanılabileceği unutulmamalıdır.

VII)-Yasadışı tohum faaliyetini bir diğer TSÜAB üyesinin icra etmesi halinde; TSÜAB Disiplin Yönetmeliğinin hükümlerinin uygulanması için TSÜAB'a yazılı olarak başvurmanın da mücadele yöntemleri arasında yer aldığını vurgulamakta yarar bulunmaktadır.

VIII)-Marka hakkınızın ihlale edilmesi halinde, TSÜABla işbirliği yaparak; TSÜAB web sayfasının (<http://www.tsuab.org.tr/Kategori/7216>) sahte marka/ ambalaj başlığı altında yer alan yöntemin de izlenebileceğini hatırlatmakta yarar bulunmaktadır.

İnternette Yasadışı Tohum Satışı ile Mücadele

DUYURU No : 2020/ 0702

Konu : İnternette Yasadışı Tohum Satışı ile Mücadele 07/07/2020

Değerli Üyelerimiz;

Bilindiği üzere yasadışı tohum; hem sizlerin ekonomik ve hukukî menfaatlerine zarar veren hem de bir yandan çiftçi ve tüketiciyi mağdur eden, diğer yandan da devletin vergi kaybına neden olan bir faaliyettir.

TSÜAB, yasa dışı tohumla mücadele konusunda; oluşturduğu Strateji çerçevesinde siz üyelerimizin menfaatlerini koruyucu her türlü tedbiri alma ve uygulama faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu faaliyetler bağlamında yasadışılığın gerçekleştiği mecralardan birisi de **internet ortamında facebook/instagram gibi sosyal medya kanallarında yapılan satışlardır**. Bu satışları yasa dışı hale getiren unsurlar fizikî ortamda satışı yasadışı hale getiren unsurlardan farklı değildir. Bunlar arasında aşağıda yer alan Tohumculuk Mevzuatı, Marka Mevzuatı ve 5042 sayılı Çeşit Koruma Mevzuatına aykırılık oluşturan haller bulunmaktadır:

- İnternet ortamında tohum satışı yapanın bu konuda bayilik belgesinin olmaması,
- Tohum sahibinden gerekli izin ve lisans belgesi olmaksızın İnternet ortamında tohum satılması,
- İnternet ortamında sertifikasız tohum satılması,
- Başkalarının marka ve çeşit isimlerinin taklit edilmesi suretiyle İnternet ortamında sahte/kaçak tohum satılması bu hallere örnek olarak sayılabilir

Bir diğer yasa dışılık hali:

- İnternet ortamında satış yapabilmek için Ticaret Bakanlığından gereken izinleri almadan ve bu Bakanlık tarafından kurulan Elektronik Ticaret Bilgi Sistemine (ETBS) üye olmadan yapılan satışlardır. (Bu yasa dışılığın yaptırımları Elektronik Ticaret Kanununda düzenlenmiştir.)

Yukardaki her iki grup vergi kaçırma sonucu yaratıyorsa Vergi Kanununa aykırılık da gündeme gelmektedir.

İnternet ortamında vuku bulan bu tür yasadışılık halleri ile mücadele edebilmenin unsurları; fizikî ortamda gerçekleşen yasadışılık hallerinden farklı değildir. Bir başka ifade ile; fizikî ortamda yukarda sayılan yasadışılık hallerini işleyen ismi/adresi ve diğer somut deliller gereken ihbarların yapılabilmesi açısından nasıl gerekli ise aynı gereklilik, İnternet ortamında vuku bulan yasadışılık ihbarları açısından da elzemdir.

Bu nedenle internet ortamındaki yasadışı tohumluk ihbarlarını yapacak üyelerimizin, AŞAĞIDAKİ HUSUSLARI GÖZETMESİ VE SOSYAL MEDYADA (INSTAGRAM, FACEBOOK VS) GÖRÜNEN;

- İsmi (kişi ya da firma adı),
- Tohumun satışının sergilendiği sosyal medya fotoğrafının ve
- O satış sonucunda ödeme ile ilgili olarak ilan edilen ve bu hesabın sahibini ortaya çıkarmaya yarıyan benzer hesap ve kargo firması bilgilerinin

MUHAKKAK TSÜAB'a iletilmesi gerekmektedir.

TSÜAB, bu bilgileri aldıktan sonra, bu bilgileri esas tutarak **ilgili kurumlara**:

- İhbar yazıları yazmakta/sözlü görüşmeler ve ziyaretler yapmaktadır.
- Sonuç hakkında da ihbarı yapan üye/üyelerimiz muhakkak bilgilendirilmektedir.

Yazı yazılan kurumlardan:

- BÜGEM/İLGİLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ'ne; 5553 sayılı Tohumculuk Kanunun 12. Maddesinin uygulanması için,
- KİŞİ TÂCİR İSE TİCARET BAKANLIĞI' na; Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi (ETBİS) sistemine kaydolmadan elektronik ortamda ticaret yaptığı için,
- Ve VERGİ DAİRESİNE ise: elektronik ortamda yaptığı bu ticaretin vergisini ödeyip ödemediği konusunda araştırma yapılmasını

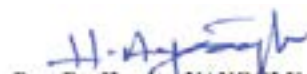
Teminen bu yazılar yazılmaktadır.

Bu açıklamaların ışığı altında TSÜAB'a yapılacak ihbarlarda " internette yasadışı tohum satılıyor" şeklinde genel nitelikli ihbarlardan ziyade, TSÜAB'ın yukarıda yazılı kurumlar ile irtibata geçmesini temin edici nitelikte olmak üzere SOSYAL MEDYADA (INSTAGRAM, FACEBOOK VS) GÖRÜNEN;

- İsmi (kişi ya da firma adı),
- Tohumun satışının sergilendiği sosyal medya fotoğrafının ve web uzantısının,
- O satış sonucunda ödeme ile ilgili olarak ilan edilen ve bu hesabın sahibini ortaya çıkarmaya yarıyan benzer hesap ve kargo firması bilgilerinin tümünün

TSÜAB'a iletilmesi isabetli olacaktır.

Bilgilerinize sunar, sağlık ve kolaylıklar dilerim.

Doç. Dr. Hamit AYANOĞLU
Genel Sekreter

7-TURKEY- COMBATTING ILLEGAL SEED PRACTICES POSTERS

Illegal Cotton Seed Warning Poster

KAÇAK/KORSAN PAMUK TOHURLUĞU

ÜRETİCİLERİNE, DAĞITICILARINA, ÇIRÇIR İŞLETMELERİNE VE DESTEK SAHTEKÂRLIKLARI YAPANLARA ÖNEMLİ UYARI !

Çirçir aşamasında elyafından ayrılan çekirdeğin (çiğit), “ürün” olarak yağ fabrikasına gitmesi aşamasında, “sertifikalı tohum” işlemi yapılarak sahte fatura düzenlendiği, bu şekilde korsan olarak piyasaya sürüldüğü tespit edilmiştir. Bu safhada iki türlü sahtekarlık ve zarar gündeme gelmektedir:

- Sertifikalı tohumluk olarak ilgili yönetmeliğe göre kademesini tamamlamamış ve **sadece yağ-yem maksatlı ürün olarak satılabilecek pamuk çekirdeği (çiğit), sahte belgeler düzenlenerek sertifikalı tohumluk şeklinde satılmakta**, üretici maliymiş gibi delinte edilmekte ve Kanundaki Çiftçi istisnası kapsamına giremeyecek bu çiğit (çekirdekleri) gayri yasal bir şekilde pazarlanmaktadır.
- Ayrıca; sertifikalı bir tohum olmadığı halde, var olmuş gibi beyan edilerek düzenlenen sahte faturalar ile üretim desteği talep edilmekte ve devlet zarara uğratılmaktadır.

Yukarıda sayılan nitelikteki **kanunsuz hareketlerde bulunanlar hakkında**, işlenen bu suçun unsurları da gözetilerek, hak sahipleri tarafından **aşağıdaki yasal işlemler başlatılacaktır:**

1. 5042 sayılı kanunun 62 ve 63. maddeleri gereğince (korumalı çeşitler için) dava açılacak, **sahtekârlığa konu sözde pamuk tohumlarına el konulacaktır,**
2. 5553 sayılı kanunun 12. maddesi gereğince **idari para cezaları kesilecek, keza kaçak pamuk tohumları müsadere edilecektir.**
3. Kaçak olarak ürettiği pamuklar için haksız yere destek alanlar ayrıca;
 - a. 5488 sayılı kanunun 23. maddesi gereğince **beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacaklardır.**
 - b. Bu kişiler hakkında ilâveten Türk Ceza Kanunu'nun 157 ve 158. maddeleri gereğince **nitelikli dolandırıcılık suçundan ceza davası açılarak haklarında; 3 yıldan 7 yıla kadar hapis ve elde edilen desteğin iki katından az olmamak kaydıyla beş bin güne kadar adli para cezasının uygulanması talep edilecektir.**

Bu husus, TSÜAB (Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği) tarafından;

1. Tüm çiftçilerimize ve çirçir işletmelerimize, pazarlamada aracılık eden bayi, kişi ve kuruluşlara; devletin kanunlarına uymayanlara karşı dikkatli olmaları açısından,
2. Bu kanunları bilerek veya bilmeyerek ihlâl durumunda olan üreticilere ise uyarı amacı ile önemle duyurulur.

Fugitive Seed Potato Warning Poster

KAÇAK/KORSAN TOHURLUK PATATES

ÜRETENLERE VE DESTEK SAHTEKÂRLIKLARI YAPANLARA ÖNEMLİ UYARI !

- **Yemeklik** amacıyla üretilen patatesleri yasal olmayan bir şekilde **tohumluk olarak pazarlayanlar,**
- “Orijinal” tabiriyle vasıflandırılan temel 1 (T1) ve temel 2 (T2) kademedeki tohumlukları **çoğaltım döngüsüne tabi tutulmadan doğrudan çiftçiye satışını yapan tedarikçiler,**
- Elleriindeki tohumluk kademesi, sertifikalı üretime uygun olmasına rağmen bu tohumlukları, sertifikasyon zincirine sokmadan üretterek **sertifikasız satan “korsan tohumluk” üreticileri,**
- Kaçak olarak ürettiği patates için **haksız yere destek alanlar.**

Yukarıda sayılan nitelikteki **kanunsuz hareketlerde bulunanlar hakkında**, işlenen bu suçun unsurları da gözetilerek, hak sahipleri tarafından **aşağıdaki yasal işlemler başlatılacaktır:**

1. 5042 sayılı kanunun 62 ve 63. maddeleri gereğince (korumalı çeşitler için) dava açılacak, **sahtekârlığa konu korsan patates tohumlarına el konulacaktır,**
2. 5553 sayılı kanunun 12. maddesi gereğince **idari para cezaları kesilecek, keza kaçak patates tohumları müsadere edilecektir.**
3. Kaçak olarak ürettiği patates için haksız yere destek alanlar ayrıca;
 - a. 5488 sayılı kanunun 23. maddesi gereğince **beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacaklardır.**
 - b. Bu kişiler hakkında ilâveten Türk Ceza Kanunu'nun 157 ve 158. maddeleri gereğince **nitelikli dolandırıcılık suçundan ceza davası açılarak haklarında; 3 yıldan 7 yıla kadar hapis ve elde edilen desteğin iki katından az olmamak kaydıyla beş bin güne kadar adli para cezasının uygulanması talep edilecektir.**

Bu husus, TSÜAB (Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği) tarafından;

1. Tüm çiftçilerimize, patates tohumu üreticilerine, dağıtıcılara, pazarlamada aracılık eden bayi, kişi ve kuruluşlara, hal tüccarlarına; devletin kanunlarına uymayanlara karşı dikkatli olmaları açısından,
2. Bu kanunları bilerek veya bilmeyerek ihlâl durumunda olan üreticilere ise uyarı amacı ile önemle duyurulur.

Fugitive Wheat Seed Warning Poster

KAÇAK/KORSAN BUĞDAY TOHUMLUĞU

ÜRETİCİLERİNE, DAĞITICILARINA, ELEMECİLERE VE DESTEK SAHTEKÂRLIKLARI YAPANLARA ÖNEMLİ UYARI !

- Buğday tohumluğu üretimi, sertifikasyonu ve pazarlanmasında en önde gelen sorun, piyasada bazı kişiler tarafından **eleme yapılmak (selektör) suretiyle elde edilen mahsulün tohumluk ticaretine konu edilmesi ve haksız destek alınmasıdır.**
- **Eleme yapan kişi ve/veya firmalar kayıt altında olmadıklarından** bu gibi kişi veya firmaların denetiminde eksiklikler söz konusudur.
- Yasal olmayan usul ve esaslara göre **mahsuldən eleme yapmak suretiyle elde edilen korsan tohumluklar**, çoğu zaman ambalajı ve çeşitli sunumları ile **aynı çeşidin sertifikalı tohumluğu gibi satılmaktadır.**
- Bu gibi uygulamalar, mevzuata ve usulüne uygun üretim yapan TSÜAB üyelerinin mağduriyeti yanında, ürün kalitesi ve verim açısından da ülkemiz adına büyük kayıplara neden olmaktadır.

Yukarıda sayılan nitelikteki kanunsuz hareketlerde bulunanlar hakkında, işlenen bu suçun unsurları da gözetilerek, hak sahipleri tarafından aşağıdaki yasal işlemler başlatılacaktır:

1. 5042 sayılı kanunun 62 ve 63. maddeleri gereğince (korumalı çeşitler için) dava açılacak, **sahtekârlığa konu sözde buğday tohumlarına el konulacaktır,**
2. 5553 sayılı kanunun 12. maddesi gereğince **idari para cezaları kesilecek, keza kaçak buğday tohumları müsadere edilecektir.**
3. Kaçak olarak ürettiği buğday için haksız yere destek alanlar ayrıca;
 - a. 5488 sayılı kanunun 23. maddesi gereğince **beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmayacaklardır.**
 - b. Bu kişiler hakkında ilâveten Türk Ceza Kanunu'nun 157 ve 158. maddeleri gereğince **nitelikli dolandırıcılık suçundan ceza davası açılarak haklarında; 3 yıldan 7 yıla kadar hapis ve elde edilen desteğin iki katından az olmamak kaydıyla beş bin güne kadar adli para cezasının uygulanması talep edilecektir.**

Bu husus, TSÜAB (Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği) tarafından;

1. Tüm çiftçilerimize, buğday tohumu üreticilerine, dağıtıcılara, pazarlamada aracılık eden bayi, kişi ve kuruluşlara, devletin kanunlarına uymayanlara karşı dikkatli olmaları açısından,
2. Bu kanunları bilerek veya bilmeyerek ihlâl durumunda olan üreticilere ve elemecilere ise uyarı amacı ile önemle duyurulur.